

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Освітня програма	47603 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	47603
Назва ОП	Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Новак Інна Миколаївна, Торган Володимир Володимирович, Рудніченко Євгеній Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	28.02.2023 р. – 02.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://tntu.edu.ua/storage/pages/00000799/073-phd_Zvit_SO.pdf
Програма візиту експертної групи	https://tntu.edu.ua/storage/pages/00000799/073-PhD_Programa_vizytu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

При проведенні акредитаційної експертизи у ТНТУ ім. І.Пулюя ЄГ встановлено, що ОНП «Менеджмент» відповідає чинним вимогам і у ЗВО на достатньому рівні сформовано освітньо-наукове середовище, що підтверджується спроможністю створити разові спеціалізовані вчені ради для захисту дисертацій здобувачами ОНП. Встановлено, що зміст ОНП відповідає сучасним тенденціям розвитку менеджменту і користується популярністю у потенційних здобувачів наукового ступеня. При цьому цілі ОНП відповідають місії та стратегії ЗВО, а структура та зміст ОНП відповідає предметній області зазначеної спеціальності та дозволяє досягти програмних результатів навчання. ТНТУ ім. І.Пулюя характеризується належним рівнем публічності та прозорості діяльності, у тому числі за представленою ОНП, у ЗВО систематично популяризують академічну доброчесність серед здобувачів та НПП. ЗВО має достатній рівень кадрового, матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення. Встановлено, що у ЗВО створено належні умови для навчання осіб з особливими потребами. Систематична співпраця з роботодавцями сприяє отриманню необхідних практик для підготовки випускника здатного конкурувати на ринку праці. За результатами проведеної експертизи ЄГ засвідчує, що ОНП «Менеджмент» відповідає встановленим критеріям оцінювання якості освітньої програми, достатньо динамічно розвивається, а всі суб'єкти її реалізації демонструють активний пошук шляхів її розвитку та удосконалення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

За результатами експертизи встановлено, що цілі ОНП та наведені ПРН відповідають місії та стратегії ЗВО, а також відповідають стратегічним напрямкам розвитку сформованої в ЗВО наукової школи «Регіональні і міжрегіональні аспекти підтримки соціально-економічної реформи, інноваційні контексти розвитку підприємництва». НПП інтегрує передовий досвід підготовки докторів філософії з менеджменту, як вітчизняних, так і зарубіжних ЗВО, через участь НПП у грантових проєктах, стажуваннях та конференціях. Представлена структура та зміст ОНП у повній мірі відповідає предметній області та дозволяє досягти програмних результатів навчання, а також регулярно переглядаються і оновлюються з метою забезпечення їх відповідності сучасним тенденціям. ОНП дозволяє сформувати здобувачам навички Soft Skills для забезпечення комунікативних навичок. Наведені процедури вступу та визнання результатів навчання за даною ОНП є чіткими та зрозумілими, Представлення деталізованої інформації на трьох сайтах (офіційному сайті ЗВО, сайті Відділу аспірантури, на сайті Кафедри) значно спрощує пошук потрібної інформації потенційному вступнику. Основи академічної доброчесності систематично розглядаються у межах реалізації ОНП, при цьому використовується система автоматичної перевірки робіт у межах інформаційної системи навчання ATutor та за допомогою програмного засобу Unichack. У ЗВО систематичним є залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу (створення Ради роботодавців та Експертних рад роботодавців при випускових кафедрах). У ЗВО на інституційному рівні визначено заходи морального та матеріального стимулювання НПП, а також розвитку їх викладацької майстерності. Наявний достатній рівень фінансового, матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності, інформатизації освітнього процесу на ОНП. У ЗВО функціонує Центр дистанційного навчання на базі програмних продуктів ATutor та Office 365, функціонує електронна бібліотека та репозиторій. У ЗВО сформовано сприятливе освітньо-наукове середовище для здійснення наукового пошуку, виконання дисертаційних робіт, а також набуття педагогічних умінь здобувачами ОНП. Теми дисертаційних робіт містять наукову проблематику та є актуальними, безпосередньо корелюють з напрямками наукових досліджень керівників. Здобувачі систематично долучаються до освітньо-наукової діяльності кафедри, приймають участь у написанні наукових статей та є виконавцями НДР. У межах реалізації ОНП «Менеджмент» ЗВО спроможний створити разові спеціалізовані вчені ради для захисту дисертацій за визначеною спеціальністю.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

За результатами експертизи ЄГ встановила низку слабких сторін та недоліків. У ОНП «Менеджмент» зазначено 9 рівень НРК України, що не відповідає Постанові КМУ №519 від 25.06.2020р., оскільки третій (освітньо-науковий рівень) відповідає 8 рівню НРК. Рекомендовано виправити рівень НРК України з 9 та 8 у ОНП 2023р. Встановлено, що окремі обов'язкові ОК (ОК 4, ОК 5, ОК 6) у більшій мірі відносяться до циклу загальної підготовки і частково відповідають спеціальності. Рекомендовано переглянути зміст ОК ОНП у 2023 р. і уточнити назву ОК з метою чіткої відповідності спеціальності 073 «Менеджмент». У ОНП не відображено структурно-логічні взаємозв'язки між окремими ОК у схемі освітньої складової, рекомендовано їх відобразити при перегляді ОНП у 2023р. У «Положенні про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у ТНТУ ім. І.Пулюя» не визначено мету, особливості організації практики аспірантів, вимоги до написання звіту за результатами практики, ЄГ рекомендує внести у 2023 р. зміни у положення та конкретизувати мету і особливості організації практики аспірантів. На сайті кафедри представлено силабуси нормативних ОК, але відсутній силабус ОК «Науково-педагогічна практика». ЄГ рекомендує навести всі силабуси ОК на сайті кафедри. Встановлено, що матеріально-технічна база потребує оновлення та приведення до сучасних вимог безбар'єрного середовища. Встановлено недостатнє використання в рамках реалізації ОНП спеціалізованих комп'ютерних програм, які використовуються безпосередньо у сфері менеджменту. ЄГ рекомендовано запровадити концепцію безбар'єрного середовища в навчальних корпусах та на території студмістечка. Запровадити у межах реалізації ОНП використання спеціалізованих комп'ютерних програм (CRM, ERP-системи, MS Project, тощо) у сфері менеджменту. Встановлено відсутність можливості перегляду на сайті ЗВО

результатів громадського обговорення проєктів ОНП, що мають включати пропозиції та зауваження стейкхолдерів, задля інформування заінтересованих сторін про зміст оновлення проєкту ОНП. Рекомендовано створити можливість публікації у відкритому доступі результатів громадських обговорень, де буде зазначено у вигляді таблиці врахування пропозицій та зауважень наданих стейкхолдерами для покращення проєкту ОНП у 2023 році.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

В ОНП Менеджмент у меті чітко сформульовано, що вона розроблена відповідно до Стратегії ТНТУ. Метою ОНП визначено – розвиток в аспірантах емпіричних та аналітичних навиків у предметній області та формування особистості дослідника високого рівня із глибокими професійними знаннями, науковим і культурним кругозором, вміннями інноваційного характеру, достатнім рівнем інтелектуального потенціалу для вирішення проблемних професійних завдань у галузі управління та адміністрування, що відповідає меті Концепції наукової діяльності Стратегії ТНТУ «здобуття нових наукових знань шляхом проведення наукових досліджень і розробок та їх спрямування на створення конкурентоспроможних технологій, видів техніки, матеріалів, теорій, концепцій тощо для забезпечення інноваційного розвитку суспільства, підготовки фахівців інноваційного типу» (<http://surl.li/ejkd1>). До формування цілей ОП проєктна група підійшла свідомо, на основі моніторингу ринку праці та освітніх послуг, думок стейкхолдерів та потреб здобувачів освіти. Звіти про результати опитування наведено на сайті ЗВО (Звіт здобувачів <http://surl.li/ekkn>, НПП <http://surl.li/ekknx>, випускників <http://surl.li/ekklb> та стейкхолдерів <http://surl.li/fbprw>). Визначені в ОНП цілі, а саме підготовка фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, корелюють до Місії стратегії ТНТУ «Створити умови для надання якісної освіти через вільне творче навчання та наукові дослідження відповідно до суспільних потреб, зумовлених розвитком України, науки, економіки та культури, а також глобальних процесів розвитку людської цивілізації». Робоча група при формуванні цілей ОНП враховувала її унікальні особливості, а саме програма була доповнена додатковими СК й ПРН, які запропоновані академічною спільнотою й стейкхолдерами із врахуванням потреб ринку праці та особливостей розвитку регіонального науково-освітнього середовища. ЕГ встановлено, що ЗВО має відповідні форми навчання, які відповідають заявленим цілям ОП. ЕГ пересвідчилася, що робоча група реагує на потребу удосконалення ОП, вносить зміни та пропозиції всіх учасників освітнього процесу. Остання редакція ОП відбулась у 2022 р. після затвердження стандарту ОНП за спеціальністю 073 Менеджмент (протокол № 12/5 від 13.04.2022 <http://surl.li/ejswe>), за якою надано відомості самоаналізу відповідної програми. Зустріч з керівництвом ТНТУ та гарантом засвідчила, що всі чітко розуміють місце ОНП в стратегії та тактиці розвитку ЗВО. Адміністрація ЗВО головним напрямом стратегії розвитку ТНТУ визначає його інтернаціоналізацію, через міжнародну наукову співпрацю НПП та здобувачів освіти.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час зустрічі з гарантом встановлено, що поява ОНП була продиктована доцільністю збереження успішної багаторічної практики підготовки здобувачів за спеціальністю 08.00.04 в межах наукової школи «Регіональні і міжрегіональні аспекти підтримки соціально-економічної реформи, інноваційні контексти розвитку підприємництва». Визначено, що стейкхолдери беруть безпосередню участь у формуванні цілей, СК та ПРН, що підтверджено протоколом розширеного засідання Експертної ради роботодавців кафедри менеджменту та адміністрування (<http://surl.li/ejsta>) та під час інтерв'ю зі стейкхолдерами. В. Потюк комерційний директор ТОВ «ОСП Корпорація Ватра» та голова Експертної ради роботодавців на зустрічі відзначив, що підприємство має давні відносини з ЗВО. Товариство активно приймає участь у забезпеченні практичної підготовки здобувачів. Н. Зарицька начальник управління міжнародного економічного співробітництва та інвестиційних проєктів Тернопільської ОДА засвідчила свою участь в удосконаленні ОНП. Вона є членом Експертної ради роботодавців з 2017 р. За її пропозицією ОНП було доповнено СК 7 та 8, які будуть надавати вміння формувати та презентувати наукові та грантові проєкти. Вона наголосила, що гарант ОНП О. Сороківська (<http://surl.li/ffczy>) регулярно та здобувачі ОП періодично, приймають участь у грантових проєктах та програмах Тернопільської ОДА. Здобувачі здебільшого

залучені до аналітичної роботи по проектах. Окрім цього Н. Зарицька вказала що, вона приймає участь у Днях кар'єри у ЗВО, а НПП ЗВО періодично проходять підвищення кваліфікації та стажування у Тернопільській ОДА. Директор ТОВ «Навчально-консалтинговий комплекс «Профі-центр» Гевко О. вказала, що її рекомендацією було доповнити ОНП ПРН 9 та 10. Директор ТОВ «Елемент-Трейд» Дубчак О. відзначив важливість результатів отриманих у неформальній та інформальній освіті. Внесення даних пропозицій до ОНП підтверджує протокол 1/5 від 12.04.2022 розширеного засідання Експертної ради роботодавців. Б. Керничний начальник служби інфраструктурного забезпечення військової частини (у 2021 р. захистив дисертацію за ОНП Менеджмент у ТНТУ) вказав, що отриманні під час навчання знання є корисними у його роботі. Особливо він наголосив на сприянні при навчанні та написанні дисертації НПП кафедри інноваційної діяльності та сфери послуг. Толубяк В. заступник начальника Головного управління пенсійного фонду України в Тернопільській області вказав, що активно приймає участь в обговоренні ОК ОНП починаючи з 2016 р.; проводить лекції аспірантам; приймає участь у круглих столах; сприяє отриманню практичного досвіду здобувачів. Під час зустрічі зі стейкхолдерами ЕГ пересвідчилася, що ОНП регулярно переглядається, думка роботодавців важлива для гаранта та ЗВО. Рекомендації та пропозиції щодо покращення ОНП збираються ЗВО регулярно шляхом опитування через Гугл форму, на засіданнях Експертної ради, зустрічах та заходах які проводять стейкхолдери разом з ЗВО.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

На зустрічі з гарантом, НПП та стейкхолдерами ЕГ було встановлено, що тенденції розвитку спеціальності та ринку праці у сфері менеджменту постійно вивчаються та обговорюються. Для цього регулярно проводяться засідання Експертної групи роботодавців, науково-практичні заходи, зустрічі та круглі столи. Вивчення іноземного досвіду впровадження аналогічних ОП відбувається через участь НПП у міжнародних проектах, стажуваннях та конференціях (<http://surl.li/esubi>). Гарантом надано ЕГ конкретні приклади оновлення змісту освітньої складової ОНП на основі досягнень НПП групи забезпечення (<http://surl.li/ffdy>). Також ОНП Менеджмент доповнено результатами навчання що, запропоновані стейкхолдерами (ПРН 9 та 10) з метою забезпечення розвитку підприємств регіону. При зустрічі з гарантом підтверджено, що в процесі формування цілей та ПРН ОНП враховано досвід: НТУ КП ім. Ігоря Сікорського (виокремлено три основні складові, що передбачають набуття здобувачем освіти компетентностей: ОК для оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, ОК для здобуття мовних компетентностей, ОК для здобуття глибинних знань зі спеціальності («Сучасні концепції менеджменту», «Аналітична інтерпретація економічних процесів в Україні»)); НУ «Львівська політехніка» (щодо здійснення академічної мобільності у рамках програми ЄС Еразмус+ НПП групи забезпечення та наукових керівників аспірантів); Криворізького національного університету (розширено перелік вибіркових дисциплін такими ОК як «Лідерство та організаційна поведінка», «Управління економічною безпекою підприємства»); Одеського національного економічного університету (розширено перелік вибіркових дисциплін такими ОК як «Методи прийняття управлінських рішень», «Управління інноваційним розвитком підприємств»); Хмельницького національного університету (розширено перелік обов'язкових ОК, додано ОК «Основи педагогіки та психології вищої школи»); ДУ «Житомирська політехніка» (удосконалено методичні вказівки та завдання до проходження науково-педагогічної практики); Київського національного авіаційного університету (розширено перелік обов'язкових ОК, а саме «Інформаційні технології в наукових дослідженнях»); Університету Монпельє (Франція) та Бакінгемширського Нового університету (Великобританія) (створення в ТНТУ Стартап-центру, де аспіранти даної ОНП мають змогу впроваджувати власні наукові розробки) (<http://surl.li/ffdwo>). Досвід співпраці з вітчизняними університетами уточнено ЕГ під час відкритої зустрічі на якій представники деяких з вказаних ЗВО були присутні і підтвердили вказані факти. ЕГ засвідчує, що цілі ОНП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.12.2021 р. № 1436. ЕГ встановлено, що сформовані в ОНП ПРН, окрім рекомендованих Стандартом включають в себе ПРН запропоновані стейкхолдерами, та відповідають дискрипторам для відповідного кваліфікаційного рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП її цілі та ПРН відповідають місії та стратегії закладу. Вони визначені з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, а також відповідають стратегічним напрямкам розвитку сформованої в ЗВО наукової школи «Регіональні і міжрегіональні аспекти підтримки соціально-економічної реформи, інноваційні контексти розвитку підприємництва». ОНП інтегрує передовий досвід підготовки докторів філософії з менеджменту, як вітчизняних, так і зарубіжних ЗВО, через участь НПП у грантових проектах, стажуваннях та конференціях. Цілі ОНП та ПРН відповідають тенденціям розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недостатня активізація здобувачів освіти до міжнародної кредитної мобільності та інтернаціоналізації через участь у міжнародних проектах, онлайн-лекціях, стажуваннях та інших формах міжнародної співпраці. Відсутність у здобувачів міжнародного досвіду та обміну знаннями не корелює з ЗК 3 ОНП - «Здатність працювати в міжнародному контексті». Рекомендуємо актуалізувати діяльність здобувачів, в межах ОК 1, 2, 5 та 7.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

З урахуванням результатів акредитаційної експертизи експертна група вважає що, ОНП Менеджмент третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти має достатньо високий рівень відповідності за підкритеріями 1.2, 1.3 та 1.4 Критерію 1. Підкритерій 1.1 має несуттєві недоліки, а саме при формуванні індивідуальних планів здобувачів не враховано залучення їх до міжнародної співпраці, що є головним орієнтиром розвитку ЗВО. Рекомендовано переглянути зміст індивідуальних планів здобувачів та залучати їх до активної позиції наукового міжнародного співробітництва.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОНП “Менеджмент” за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти ступеня доктор філософії за спеціальністю 073 “Менеджмент” представлені на сайті ТНТУ ім. І.Пулюя (<https://kaf-ma.tntu.edu.ua/osvitno-naukovi-programy>). ОНП “Менеджмент” відповідає Стандарту вищої освіти галузі знань 07 “Управління та адміністрування”, спеціальності 073 “Менеджмент” для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/k8mrnnd>) щодо обсягів, переліку компетентностей (інтегральної, загальні та спеціальні) та РН. Обсяг освітньої складової ОНП 2022 р. становить 51 кредит ЄКТС, що відповідає ст. 5, п. 6 ЗУ “Про вищу освіту”, ч. IV вимогам Стандарту вищої освіти та п.26 Постанови КМУ “Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)” №261 від 26.06.2016р. (<https://cutt.ly/4YVbcDW>). У ОНП “Менеджмент” зазначено 9 рівень НРК України, що не відповідає Постанові КМУ №519 від 25.06.2020р., де третій (освітньо-науковий рівень) відповідає 8 рівню НРК (<https://cutt.ly/h8myDyi>). Відповідно ч. IV Стандарту вищої освіти, мінімум 30% обсягу ОНП має бути спрямовано на забезпечення РН за спеціальністю, у ОНП “Менеджмент” (2022р.) ТНТУ ім. І.Пулюя є три нормативні ОК, які повністю або частково відповідають спеціальності, зокрема ОК “Аналітична інтерпретація економічних процесів в Україні” (обсягом 4,5 кредитів ЄКТС) - відповідає частково, ОК “Сучасні концепції менеджменту” (обсягом 4,5 кредитів ЄКТС) - відповідає повністю, та ОК “Науково-педагогічна практика” (обсягом 3,0 кредити ЄКТС) - відповідає частково, і одна ОК з вибіркового ОК, що наведені у Індивідуальних планах роботи аспіранта вступу 2022/2023 н.р. (додано до звіту СО) відповідає спеціальності, а саме ОК “Управління інноваційним розвитком підприємств” (обсягом 4,5 кредитів ЄКТС), що у загальному становить 16,5 кредитів ЄКТС або 32,35%, однак варто переглянути ОНП у 2023 р., і уточнити назву ОК з метою чіткої відповідності спеціальності 073 “Менеджмент”. Вибіркова частина ОНП “Менеджмент” 2022р. складає 13,5 кредитів ЄКТС, що становить 32,35% і відповідає чинним вимогам, зокрема ст.62, п.15 ЗУ “Про вищу освіту” та п.26 Постанови КМУ №261 від 26.06.2016р.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП “Менеджмент” структурована, містить обов’язкові ОК, що поділено на ОК загальної підготовки обсягом 16,5 кредитів ЄКТС, дисципліни професійної підготовки обсягом 21,0 кредитів ЄКТС, а також до обов’язкової частини НП та ОНП включено “Науково-педагогічну практику” обсягом 3,0 кредитів ЄКТС та вибіркові ОК обсягом 13,5 кредитів ЄКТС. ОНП “Менеджмент” включає ОК, що передбачають набуття аспірантом компетентностей відповідно до НРК та Постанови КМУ №261, п. 27. ОНП сприяє досягненню ПРН, зокрема (ОНП 2022 р.): РН 1 - ОК2 “Основи педагогіки та психології вищої школи”, ОК3 “Філософія науки”, ОК4 “Аналітична інтерпретація економічних процесів в Україні”, ОК5 “Засади провадження наукової діяльності”, ОК6 “Інформаційні технології в наукових дослідженнях”, ОК8 “Науково-педагогічна практика”; РН 2 - ОК1 “Іноземна мова для науковців”, ОК5 “Засади провадження наукової діяльності”, ОК6 “Інформаційні технології в наукових дослідженнях”, ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”, ОК8 “Науково-педагогічна практика”; РН 3 - ОК2 “Основи педагогіки та психології вищої школи”, ОК4 “Аналітична інтерпретація економічних процесів в Україні”, ОК5 “Засади провадження наукової діяльності”; РН 4 - ОК1 “Іноземна мова для науковців”, ОК2 “Основи педагогіки та психології вищої школи”, ОК3 “Філософія науки”, ОК5 “Засади провадження наукової діяльності”, ОК8 “Науково-педагогічна практика”; РН 5 - ОК1 “Іноземна мова для науковців”, ОК2 “Основи педагогіки та психології вищої школи”, ОК3 “Філософія науки”, ОК5 “Засади провадження наукової діяльності”, ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”; РН 6 - ОК3 “Філософія науки”, ОК5 “Засади провадження наукової діяльності”; РН 7 - ОК1 “Іноземна мова для науковців”, ОК2 “Основи педагогіки та психології вищої школи”; РН 8 - ОК2 “Основи педагогіки та психології вищої школи”, ОК8 “Науково-педагогічна практика”; РН 9 - ОК5 “Засади провадження наукової діяльності”, ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”, ОК8 “Науково-педагогічна практика”; РН 10 - ОК4 “Аналітична інтерпретація економічних процесів в Україні”, ОК5 “Засади провадження наукової діяльності”, ОК6 “Інформаційні технології в наукових дослідженнях”, ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”, ОК8 “Науково-педагогічна практика”. За результатами відео-зустрічей, вивчення звіту СО, табл. 1, змісту ОНП, силабусів ОК (<https://cutt.ly/m8Q5nK7>), методичного забезпечення ОК на платформі Atutor (<http://dl.tntu.edu.ua/login.php>), ЕГ констатує, в цілому відповідність та кореляцію ПРН. ОНП має чітку структуру, а ОК, включені до ОНП складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти цілей та ПРН, це підкреслюється Матрицею відповідності визначених Стандартом РН та компетентностей (п.5), Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП (п.6) та Матриця забезпечення РН відповідними компонентами ОНП (п.7). Структурно-логічна схема освітньої складової ОНП не відображає взаємозв’язки між ОК, і схематично не представлені, тому варто їх відобразити при перегляді ОНП у 2023р.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП “Менеджмент” відповідає предметній області спеціальності 073 “Менеджмент”. Зокрема, ціллю навчання на ОНП (<https://kaf-ma.tntu.edu.ua/osvitno-naukovi-programy>) є підготовка фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв’язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Основний фокус ОНП “Менеджмент” - фахова освіта в області менеджменту. Програма базується на сучасних концепціях менеджменту із врахуванням особливостей процесів прийняття управлінських рішень в умовах вітчизняного бізнес-середовища; основна частина роботи для отримання ступеня полягає у проведенні докторського дослідження та написанні дисертації на основі аналізу документації, емпіричних даних, опрацювання наукової літератури у предметній галузі; освоєння докторантами спеціальних курсів, пов’язаних із науковою діяльністю. ОК ОНП “Менеджмент” у цілому відповідають спеціальності 073 “Менеджмент” за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти, що забезпечується обов’язковими та вибірковими ОК (до обов’язкових ОК належать: ОК “Сучасні концепції менеджменту”, ОК “Аналітична інтерпретація економічних процесів в Україні”, загальним обсягом 9,0 кредитів ЄКТС; перелік вибіркових ОК наведено на сайті ТНТУ ім. І.Пулюя (<http://surl.li/dnend>). Також, у ОНП “Менеджмент” окрім ОК, що формують знання зі спеціальності присутні ОК, що дозволяють оволодіти загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (ОК “Філософія науки” - 4,5 кредитів ЄКТС); ОК з набуття універсальних навичок дослідника та ОК (ОК “Засади провадження наукової діяльності” - 5,0 кредитів ЄКТС), застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності - (ОК “Інформаційні технології в наукових дослідженнях” - 5,0 кредитів ЄКТС), організації та проведення навчальних занять (ОК “Основи педагогіки та психології вищої школи” - 4,5 кредитів ЄКТС та ОК “Науково-педагогічна практика” - 3,0 кредитів ЄКТС), управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень (ОК “Засади провадження наукової діяльності” - 5,0 кредитів ЄКТС), що формують мовні компетентності іноземною мовою (ОК “Іноземна мова для науковців” - 8,0 кредитів ЄКТС). Зазначені ОК в сукупності дозволяють сформувати науково-методологічне підґрунтя для виконання наукової складової ОНП, результатом якої є підготовка дисертації з проблематики менеджменту.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Обрання здобувачами вищої освіти вибіркових ОК ОНП “Менеджмент” регламентується “Положенням про організацію освітнього процесу в ТНТУ ім. І.Пулюя” (<http://surl.li/dnffr>), “Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти доктора філософії та доктора наук в аспірантурі та докторантурі ТНТУ ім. І.Пулюя” (<http://surl.li/ekcmf>), “Положенням про індивідуальний навчальний план студента ТНТУ ім. І.Пулюя”

(<https://cutt.ly/x8WjhgE>). Структура ОНП “Менеджмент” передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти ОК обсягом 13,5 кредитів ЄКТС, що становить 32,35% і відповідає чинним вимогам, зокрема ст.62, п.15 ЗУ “Про вищу освіту”, п.26 Постанови КМУ №261 від 26.06.2016р., п.4.4 “Положенням про організацію освітнього процесу в ТНТУ ім. І.Пулюя” (<http://surl.li/dnffr>) та п.1.2 “Положенням про індивідуальний навчальний план студента ТНТУ ім. І.Пулюя” (<https://cutt.ly/x8WjhgE>). Здобувачі вищої освіти обирають освітні вибіркові компоненти із запропонованого переліку у середовищі електронного навчання ТНТУ Atutor - Вкладка – «Вибіркові дисципліни» (<http://dl.tntu.edu.ua/login.php>). Доступ до переліку ОК мають усі здобувачі вищої освіти, зареєстровані у середовищі електронного навчання ТНТУ Atutor. Порядок формування переліку ОК та їх вільного вибору наведено у Р.2 та Р.3 “Положення про індивідуальний навчальний план студента ТНТУ ім. І.Пулюя” (<https://cutt.ly/x8WjhgE>). Пропозиції щодо переліку вибіркових ОК НП на наступний н.р. формуються кафедрами; перелік вибіркових ОК формується в середовищі електронного навчання університету ATutor, до переліку включаються обов'язкові ОК усіх ОП, що реалізуються в ЗВО, інші ОК, запропоновані кафедрами для вибору; для кожної ОК, що пропонуються здобувачам для вибору, має бути до 1.09 кожного н.р. заповнена чи оновлена Картка дисципліни з вказанням анотації ОК, інформації про кафедру й НПП, перелік лекцій, лабораторних чи практичних завдань і переліку компетентностей, які здобуваються при вивченні цієї ОК; до 1.10 кожного н.р. кафедрами (відділом аспірантури, докторантури) проводиться робота з інформування здобувачів вищої освіти про переліки ОК; після ознайомлення з переліком вибіркових ОК здобувачі до 1.11 кожного н.р. подають заяву проректору з наукової роботи чи завідувачу відділу аспірантури про обрані ними ОК, Заява зберігається в відділі аспірантури протягом усього терміну навчання здобувачів. Вибіркова ОК може викладатися за умови, якщо її обрали 5 осіб (для здобувачів ступеня “доктор філософії”). Завідувач відділу аспірантури до 15.11 формують групи для вивчення вибіркових ОК. Зважаючи на малокомплектність груп в наданих на ознайомлення ЕГ Індивідуальних планів навчальної та наукової роботи, затверджених в установленому порядку, вибіркові ОК однакові.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ЕГ встановлено, що ОНП “Менеджмент” у ТНТУ ім. І.Пулюя передбачає здобуття практичних компетентностей за рахунок практичної складової ОК, зокрема практичних занять та проходження аспірантами Науково-педагогічної практики обсягом 3 кредити ЄКТС (ОК8 в ОНП 2022р). ОК2 “Основи педагогіки та психології вищої школи” є обов'язковим ОК за якою навчаються здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії. У звіті СО зазначено, що Науково-педагогічна практика у ТНТУ ім. І.Пулюя регламентується “Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у ТНТУ ім. І.Пулюя” (<http://surl.li/eklis>), однак у наведеному Положенні не визначено мету, особливості організації практики аспірантів, вимоги до написання звіту за результатами практики, тощо. Тому, варто внести зміни у “Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у ТНТУ ім. І.Пулюя”, і окреслити мету, особливості організації практики аспірантів, тощо. Слід зазначити, що Науково-педагогічна практика виконується у відповідності до “Методичних рекомендацій до виконання науково-педагогічної практики для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії галузі знань 07 “Управління та адміністрування” зі спеціальності 073 “Менеджмент” (додано до звіту СО), де наведено мету, основні завдання та зміст практики; організацію проведення науково-педагогічної практики; охорону праці під час проходження практики; етапи науково-педагогічної практики; індивідуальне завдання на практику; правила ведення й оформлення щоденника; структуру звіту з практики та вимоги до його оформлення; підсумки практики; захист звіту з практики; критерії оцінювання результатів практики. На сайті кафедри наведено силябуси нормативних ОК, однак відсутній силябус ОК “Науково-педагогічна практика”, тому варто навести всі силябуси на сайті кафедри. Проходження практики сприяє формуванню загальних та фахових компетентностей, зокрема: ЗК1, ЗК2, СК2, СК3, СК5, СК7, СК8 та РН: РН1, РН2, РН4, РН8-РН10. Наукова робота здобувачів під час практики може охоплювати: написання оглядового реферату (фрагменту розділу) ДР; участь у НДР кафедри; підготовку й написання статті або тез; тощо. Навчально-методична робота становить суть педагогічної складової практики полягає у формуванні особистості майбутнього викладача вищої школи, застосуванні теоретичних знань у практичній діяльності, засвоєнні педагогічних умінь. Шкалу розподілу балів за результатами аналізу звіту з практики наведено у Методичних рекомендаціях, зокрема: отримані результати наукових досліджень (наукова складова) - 20 балів; аналіз методик підготовки і проведення лекцій, лабораторних занять (педагогічна складова) - 40 балів; якісно оформлений звіт та щоденник з практики - 15 балів; захист звіту з практики - 25 балів. Під час відео-зустрічі здобувачі підтвердили проходження педагогічної практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОНП “Менеджмент” 2022 р. передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), а саме: ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності (ОК2 “Основи педагогіки та психології вищої школи”, ОК3 “Філософія науки”, ОК5 “Засади провадження наукової діяльності”, ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”). СК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках (ОК3 “Філософія науки”, ОК5 “Засади провадження наукової діяльності”, ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”). СК4. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень,

реєстрації прав інтелектуальної власності (ОК2 “Основи педагогіки та психології вищої школи”, ОК3 “Філософія науки”, ОК5 “Засади провадження наукової діяльності”, ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”). СК5. Планувати і проводити фундаментальні й прикладні наукові дослідження, базуючись на розробках вітчизняних та зарубіжних науковців, формувати і демонструвати результати власних досліджень та готувати їх до оприлюднення (ОК1 “Іноземна мова для науковців”, ОК3 “Філософія науки”, ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”, ОК8 “Науково-педагогічна практика”). СК7. Генерувати наукові ідеї та доводити їх до стадії впровадження у науково-дослідних секторах та дослідно-конструкторських лабораторіях сучасних підприємств та організацій (ОК5 “Засади провадження наукової діяльності”, ОК6 “Інформаційні технології в наукових дослідженнях”, ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”, ОК8 “Науково-педагогічна практика”). Забезпечення набуття здобувачами ОНП “Менеджмент” соціальних навичок (soft skills) досягається за рахунок використання методів навчання, зокрема інтерактивних лекцій, дискусій, проблемних ситуацій, творчих завдань, тощо. Набуттям здобувачами ОНП “Менеджмент” соціальних навичок (soft skills) сприяє участь студентів у тренінгах, наукових заходах, публікації статей, монографій, тез доповідей, тощо.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ОНП “Менеджмент” передбачає виконання освітньої та наукової складових. Обсяг освітньої складової ОНП “Менеджмент” 2022р. становить 51,0 кредит ЄКТС, що відповідає вимогам ст. 5, п. 6 ЗУ “Про вищу освіту”, ч. IV вимогам Стандарту вищої освіти та п.26 Постанови КМУ №261 від 26.06.2016р. Нормативний термін підготовки доктора філософії становить 4 р. У ОНП “Менеджмент” та НП передбачена ОК “Науково-педагогічна практика” загальним обсягом 3 кредити ЄКТС у 4-му семестрі терміном 2 тижні (відповідно до Графіку навчального процесу у НП 2022р.). Обсяг ОНП 2022р. і окремих ОК відображає фактичне навантаження аспірантів ОНП, і визначено у НП. Нормативні ОК ОНП “Менеджмент” 2022р. складають 37,5 кредитів ЄКТС, і становлять 73,53%, а варіативні ОК складають - 13,5 кредитів ЄКТС, і в загальному становлять 26,47%. Співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи аспірантів у ОНП та НП відповідає “Рекомендаціям для експертів Національного агентства стосовно акредитації освітніх програм третього рівня вищої освіти”, підкритерій 2.8 (<https://cutt.ly/eYMTkRd>). На аудиторне навантаження ОК у НП 2022 р. відведено не менше 30,0%, у тому числі варіативні ОК, що є достатнім для вивчення ОК. Обсяг 1-го кредиту ЄКТС становить 30 годин, кількість годин на тиждень у НП 2022 р. становить у 1-му семестрі - 17 год., у 2-му семестрі - 18 год., у 3-му семестрі - 18 год., у 4-му семестрі - 12 год. Під час відео-зустрічі зі здобувачами ОНП “Менеджмент” встановлено, що вони задоволені фактичним навантаженням та співвідношенням обсягів окремих ОК.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка аспірантів ОНП “Менеджмент” за дуальною формою освіти не здійснюється. На теперішній час дуальна форма навчання в ТНТУ ім. І.Пулюя знаходиться на стадії впровадження.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Представлені у ОНП пропорції вивчення ОК, які формують знання зі спеціальності, загальнонаукові компетентності, набуття універсальних навичок дослідника, мовні компетентності дозволяють на належному рівні забезпечити комплексну підготовку дослідника. Ок систематично переглядаються на оновлюються відповідно до актуальних умов функціонування соціально-економічних систем. Реалізація ОНП дозволяє забезпечити навички Soft Skills.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У ОНП “Менеджмент” зазначено 9 рівень НРК України, що не відповідає Постанові КМУ №519 від 25.06.2020р., де третій (освітньо-науковий рівень) відповідає 8 рівню НРК. Рекомендовано виправити рівень НРК України з 9 та 8 у ОП 2023р. Деякі окремі обов'язкові ОК (ОК 4, ОК 5, ОК 6) у більшій мірі відносяться до циклу загальної підготовки і

частково відповідають спеціальності. Рекомендовано переглянути зміст ОК ОНП у 2023 р. і уточнити назву ОК з метою чіткої відповідності спеціальності 073 «Менеджмент». У ОНП не відображено структурно-логічні взаємозв'язки між окремими ОК у схемі освітньої складової, рекомендовано їх відобразити при перегляді ОНП у 2023р. Оскільки у «Положенні про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у ТНТУ ім. І.Пулюя» не визначено мету, особливості організації практики аспірантів, вимоги до написання звіту за результатами практики, ЕГ рекомендує внести у 2023 р. зміни у положення та конкретизувати мету і особливості організації практики аспірантів. На сайті кафедри представлено силабуси нормативних ОК, але відсутній силабус ОК «Науково-педагогічна практика». ЕГ рекомендує навести всі силабуси ОК на сайті кафедри.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОНП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.2-2.4, 2.6-2.9. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритерієм 2.1 та 2.5, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОНП та освітньо-наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 2. Усі зазначені недоліки не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Процедури вступу та визнання результатів навчання на ОНП «Менеджмент» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» в Тернопільському національному технічному університеті ім. І.Пулюя врегульовані за допомогою нормативних документів, а саме: Правилами прийому до ТНТУ в 2022 році із додатками та змінами, а також відповідними Положеннями, затвердженими адміністрацією ЗВО. Правила прийому до ТНТУ в 2022 році, а також додатки та зміни до них опубліковані на офіційному сайті ТНТУ ім. І.Пулюя в розділі «Правила прийому 2022» та доступні за посиланням <http://surl.li/eklpn>. На сайті Відділу аспірантури, докторантури та атестації наукових кадрів ТНТУ ім. І.Пулюя в розділі «Правила прийому в аспірантуру» опубліковано інформацію про вступу на навчання в аспірантурі (<http://surl.li/ffrao>). Додатком 8 до Правил прийому до ТНТУ ім. І. Пулюя в 2022 році (<http://surl.li/ffqnt>) встановлено порядок та вимоги прийому на навчання до аспірантури, в тому числі на ОП 073 «Менеджмент». Під час зустрічі з представниками структурних підрозділів ЗВО та зустрічі зі здобувачами вищої освіти ОНП експерти ЕГ пересвідчилися, що учасники зустрічей добре знайомі з правилами, мають чітке розуміння порядку та процедур вступу на навчання на ОП. З досвіду учасників зустрічей під час вступу на навчання на ОНП всі учасники встановлених правил та процедур дотримувались чітко. Аналіз ЕГ показав, що правила прийому на навчання на ОНП «Менеджмент» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» в Тернопільському національному технічному університеті ім. І.Пулюя є чіткими та зрозумілими, дискримінаційних положень та обмежень не виявлено, усім категоріям абітурієнтів забезпечується рівний доступ до отримання освіти за даною ОНП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Прийом на навчання за ОНП «Менеджмент» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» в ТНТУ ім. І.Пулюя здійснюється приймальною комісією ТНТУ ім. І.Пулюя на підставі Положення про Приймальну комісію ТНТУ ім.І.Пулюя зі змінами - наказ №4/7-525 від 01.07.2016 (<http://surl.li/ffsai>) та Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі та докторантурі ТНТУ ім. І.Пулюя (<http://surl.li/ffzeg>). Програми фахових вступних випробувань на ОНП оприлюднено на сайті Відділу аспірантури, докторантури та атестації наукових кадрів ТНТУ ім. І.Пулюя в розділі «Програма вступних іспитів» та складаються з двох програм: 1. Програма вступу на навчання на ОНП «Менеджмент» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» (<http://surl.li/ffqqc>) та 2. Програма вступного іспиту з іноземної мови для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент» (<http://surl.li/ffriy>) Також вищезазначена інформація розміщена на сайті Кафедри менеджменту та адміністрування ТНТУ ім. І.Пулюя в розділі «Аспірантура» <http://surl.li/ekluc> До аспірантури приймаються особи, які здобули ступінь магістра або ОКР спеціаліста за напрямом ОНП. Відповідно Правил прийому до ТНТУ в 2022 році під час вступних випробувань вступник в обов'язковому порядку подає до приймальної комісії встановлений пакет документів який містить також дослідницьку пропозицію за напрямком ОНП та рекомендації від вченого, зацікавленого в науковій співпраці з абітурієнтом. З урахуванням пояснень, що надані під час зустрічей з Гарантом ОНП, представниками студентського самоврядування, представниками структурних підрозділів ЗВО, науковими

керівниками та зустрічі зі здобувачами вищої освіти ОНП, ЕГ встановлено, що програма вступних випробувань сформована на основі освітніх компонентів зі сфери менеджменту і враховує особливості ОНП. Аналіз ЕГ показав, що правила прийому на навчання на ОНП відповідають напрямку підготовки за ОНП з урахуванням потреб стейкхолдерів та подальшої роботи за професійним напрямом. Вступні потреби відповідають рівню початкових компетентностей необхідних для початку навчання за ОНП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ підтверджено, що процес визнання результатів навчання які були отримані у інших ЗВО регулюється у відповідності до Положення про порядок переведення та поновлення студентів ТНТУ ім. І.Пулюя (<http://surl.li/dkomg>). Зокрема, розділи 4, 5 та 6 визначають порядок та особливості переведення здобувачів вищої освіти та зарахування результатів навчання вступника. Визнання результатів навчання, отриманих у закордонних ЗВО визначає «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу та працівниками у ТНТУ ім. І.Пулюя» (<http://surl.li/embhx>) Опитування здобувачів, показало, що вони проінформовані про можливості академічної мобільності у ЗВО, разом з тим такої практики не мали.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ТНТУ ім. І.Пулюя має нормативно закріплену процедуру визнання результатів навчання в неформальній та/або інформальній освіті, яку регламентує «Положення про визнання у ТНТУ ім. І.Пулюя результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті» (<http://surl.li/dkooh>). У ході проведення зустрічей ЕГ було встановлено, що здобувачі за даною ОНП обізнані у можливості отримання неформальної освіти, та підтвердили, що дану інформацію вони отримали від Гаранта ОНП та наукових керівників

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Процедури вступу та визнання результатів навчання за даною ОНП є чіткими та зрозумілими, Розміщення інформаційних матеріалів на трьох сайтах (офіційному сайті ЗВО, сайті Відділу аспірантури, на сайті Кафедри) значно спрощує пошук потрібної інформації вступнику. Всі зацікавлені особи мають вільний доступ до інформації, яка стосується даної ОНП, Правил прийому до ТНТУ ім. І.Пулюя на здобуття вищої освіти за ОНП «Менеджмент» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент», інформації про можливості та умови участі у академічній мобільності здобувачів, перезарахування отриманих результатів у інших ЗВО, внаслідок мобільності, а також результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Доступність веб-контенту на офіційних сайтах (сайт Університету, сайт Кафедри, сайт Відділу аспірантури) для осіб з вадами зору (слабозорих) є недостатньою, відсутні веб-можливості для застосування скрінрідера (спеціальна програма, яка читає код і озвучує його вміст вголос). Низька академічна мобільність здобувачів. Рекомендації: з метою підвищення доступності інформації про правила прийому на навчання на ОП і сайтів ЗВО в цілому для осіб з вадами зору, доцільно викладати веб-контент з урахуванням вимог міжнародного стандарту WCAG та додатково розмістити на сайтах ЗВО веб-контент у вигляді аудіо/відео (зі звуковим супроводом) матеріалів із правилами вступу до ТНТУ ім. І.Пулюя; розмістити на сайті Відділу аспірантури інформацію про порядок і правила участі аспірантів у програмах академічної мобільності; посилити інформування здобувачів ОП про наявні можливості участі у програмах академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОНП має добрий рівень відповідності та в цілому узгоджена за підкритеріями Критерію 3. Виявлені недоліки в контексті підкритеріїв 3.3, 3.4, суттєво не впливають на якість освіти і доступ до ОНП та її компонентів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ засвідчено, що форми та методи навчання сприяють досягненню програмних результатів навчання ОНП. Університет забезпечує функціонування системи управління якістю відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015 (п.7.3 Положення <http://surl.li/ffpsf>). ЗВО орієнтований на студентоцентрований підхід та керується принципами академічної свободи, що проявляється через право вільно обирати наукового керівника та тему дослідження, можливість здобувача самостійно сформулювати вибірково частину освітньої траєкторії («Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти ТНТУ» <http://surl.li/ffklu>) та обирати форми навчання («Положенням про організацію освітнього процесу в ТНТУ» <http://surl.li/dnffr>). Згідно наказу ректора від 02.02.2023 №4/7-118 навчання здобувачів ОНП у весняному семестрі 2022/2023 н.р. буде проводитись у змішаній (очно-дистанційній) формі. Це підтверджує наведений розклад занять на сторінці відділу аспірантури та докторантури (<https://phd.tntu.edu.ua/>). Під час зустрічі з НПП було засвідчено, що всі викладачі мають академічну свободу при реалізації ОК ОНП, яка проявляється через вибір форм та методів викладання, свободи слова і творчості. У роботі НПП застосовують наступні методи інтерактивного навчання: ігрове моделювання; перевернуте навчання; презентації з елементами підготовки анотацій та резюме; ділові ігри тощо. Згідно «Положення про опитування учасників освітнього процесу в ТНТУ» (<http://surl.li/dlbiq>), здобувачів даної ОНП було опитано шляхом online-анкетування за допомогою сервісу Google Forms анонімно та на добровільних засадах. За результатами анкетування отримано наступне: респонденти повністю задоволені технологіями дистанційного навчання в ЗВО та навчанням за обраною ОНП (<http://surl.li/ekkkn>). Для здобувачів у віртуальному середовищі ATutor доступна інформація по кожному ОК. ЕГ було надано інформацію щодо доступу до середовища ATutor, що дозволило засвідчити отриману від здобувачів інформацію (<http://surl.li/eksri>). Під час зустрічі з ЕГ, здобувачі вказали, що задоволені наповненістю віртуального середовища, а НПП вказали на особливості візуальної ідентифікації студента при складанні іспиту чи іншої форми контролю. У цілому, ЕГ підтверджує, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Експертна група пересвідчилася, що усі учасники освітнього процесу мають доступ до інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Вказана інформація (ОНП Менеджмент) розміщується на сайтах відділу аспірантури, докторантури та атестації наукових кадрів у вкладці «Інформація для вступу» (<http://surl.li/ffkyj>) та кафедри менеджменту та адміністрування ТНТУ у вкладці «Аспірантура. ОНП» (<http://surl.li/ekknk>). Також у даній вкладці на сайті кафедри розміщено навчальні плани та силабуси обов'язкових компонентів, методичні вказівки з науково-педагогічної практики. Здобувачам доступна інформація по кожному ОК у віртуальному середовищі ATutor: автор курсу, робоча програма, література до курсу, запитання та форма семестрового контролю, критерії оцінювання тощо (<http://surl.li/eksri>). Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами виявлено, що вся інформація по ОК ОНП є доступною у повному обсязі, а також надається їм на першій зустрічі з викладачем. Окрім цього, гарант на початку семестру зустрічається зі здобувачами і надає їм повну та змістовну інформацію по ОК ОНП. Дана інформація засвідчена ЕГ при зустрічах зі здобувачами та гарантом. У цілому, детальне ознайомлення в процесі експертизи, дозволяє стверджувати про те, що всім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна та зрозуміла інформація щодо цілей, змісту і ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації ОНП здобувачі мають сприятливі умови для ефективного поєднання навчання та досліджень. Серед компонентів ОНП є дисципліни «Аналітична інтерпретація економічних процесів в Україні», «Засади провадження наукової діяльності», «Інформаційні технології в наукових дослідженнях». Вказані ОК спрямовані на розвиток дослідницьких умінь та критично-аналітичного мислення в галузі управління. Здобувачі активно займаються процесом досліджень під час написання дисертаційної роботи та мають можливість безкоштовно користуватись науковими виданнями баз даних WoS та Scopus. Під час зустрічей ЕГ було виявлено, що здобувачі беруть участь у виконанні науково-дослідних тем кафедр факультету економіки та менеджменту. Зокрема Гагалюк

О. приймала участь у виконанні науково-дослідної роботи кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг: ВК 60-17 «Інноваційні, безпекові та ресурсні засади удосконалення управління підприємствами в умовах економічних реформ виробничої та соціогуманітарної сфер» (2017-2022 рр.), а саме написанні розділу: «Шляхи підвищення культури підприємництва або «корпоративна етика» як засіб виховання бізнесмена». Лібусь Т. брала участь у виконанні науково-дослідної роботи кафедри менеджменту та адміністрування: 0117U003209 «Дослідження сучасних управлінських технологій у системі публічного управління» (2017-2022 рр.), а саме написанні розділу: «Дослідження теоретичних аспектів та практичного досвіду державного управління в екологічній сфері на регіональному рівні». На зустрічі зі стейкхолдерами Заріцька Н. начальник управління міжнародного економічного співробітництва та інвестиційних проєктів Тернопільської ОДА відзначала що здобувачі долучаються до виконання аналітичної роботи грантових угод. Окрім цього, стейкхолдери вказали на свою зацікавленість у подальшій співпраці зі здобувачами ОНП та внесли свої пропозиції щодо цього. Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування голова ради молодих вчених і спеціалістів ТНТУ Золотий Р. ознайомив ЕГ з науковою діяльністю даного підрозділу. На сайті ЗВО вкладка «Рада молодих вчених і спеціалістів» здобувачі мають можливість ознайомитися з інформацією щодо конкурсів наукових робіт та конференцій (<https://rmus.tntu.edu.ua/>). Провівши аналіз наукової роботи здобувачів (<http://surl.li/ekocs>) ЕГ пересвідчилася, що вони регулярно приймають участь у наукових конференціях ТНТУ. На факультеті діє експериментально науково-дослідна лабораторія «Інновації в науці, техніці, економіці, підприємстві та адмініструванні» (ЕЛІТА) (<http://surl.li/ffppz>). Гарант ОНП є учасником робочої групи з впровадження компоненту смартспеціалізації в рамках виконання Стратегії розвитку Тернопільської області на 2021–2027 рр. (<http://surl.li/fcwbi>). У цілому ЕГ підтверджує, що ЗВО забезпечує умови для поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей ОНП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ТНТУ (п. 4.2 <http://surl.li/ffpsf>) навчально-методичне забезпечення освітнього процесу включає в себе окрім ОНП, робочих навчальних планів та програм, посібників та методичних рекомендацій електронні навчальні курси, які наповнюються відповідно до вимог (<http://surl.li/ffpsy>). Перегляд ОНП ЗВО здійснює відповідно до Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та припинення освітніх програм ТНТУ (<http://surl.li/dkvoj>). Проводиться дана процедура для забезпечення відповідності встановленим цілям діяльності, а також потребам здобувачів. Організовує перегляд ОНП керівник групи забезпечення разом з завідувачем випускової кафедри. Аналізована ОНП переглядалася тричі (2016 р., 2020 р., 2022 р.). Остання редакція була після введення в дію Стандарту ОНП 073 Менеджмент. Згідно Положення про робочу програму ТНТУ (<http://surl.li/dnlzx>) термін її дії прирівнюється до терміну дії НП ОНП (п. 3.3). Поточні зміни до РП при необхідності, можуть вноситися щорічно до початку кожного семестру і схвалюватись на засіданні кафедри (п. 3.4). ЕГ встановлено, що НПП які забезпечують реалізацію даної ОНП також вносили певні зміни до структури РП ОНП. Так, за результатами міжнародного стажування були внесені зміни до ОК «Аналітична інтерпретація економічних процесів в Україні», що засвідчено ЕГ при зустрічі з НПП. Окрім цього НПП зазначили ЕГ, що оновлюють зміст ОК на основі наукових досягнень та сучасних практик отриманих під час стажування та підвищення кваліфікації у вітчизняних ЗВО і за кордоном; участі у міжнародних науково-практичних конференціях та публікаціях наукових статей. Якісне наповнення та оновлення силабусів регулюється правилами академічної свободи НПП. Моніторинг змісту та якості навчально-методичного забезпечення проводить завідувач кафедри за якою закріплено ОК. Під час відеозустрічей було підтверджено, що моніторинг та перегляд ОНП здійснюється за активної участі здобувачів, випускників, роботодавців, академічної спільноти тощо. Всі пропозиції стейкхолдерів та здобувачів, отримані у т.ч. за рахунок опитування (<http://surl.li/emfhn>), використовуються для покращення якості освітнього процесу за ОНП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Політика інтернаціоналізації є невід'ємною складовою загальної Стратегії розвитку університету та інструментом забезпечення конкурентоспроможності у вітчизняному і міжнародному освітньому та науковому просторі (<http://surl.li/ffqur>). ЗВО реалізує даний принцип на основі двосторонніх договорів між ТНТУ та іноземними ЗВО. ЕГ було представлено копії договорів про міжнародне співробітництво ЗВО, сертифікати про проходження стажування НПП ОНП, інформацію про участь НПП у грантових проєктах (у т.ч. Ерасмус +). На сайті кафедри менеджменту та адміністрування є вкладка «Міжнародна діяльність», де оприлюднено інформацію про партнерів та заходи кафедри. У вкладці кафедри «Аспірантура. Академічна мобільність» представлені докази інтернаціоналізації наукової діяльності НПП. В ОНП вказано, що є можливість академічної мобільності здобувачів, однак такої практики не було. ЕГ вважає, що активізація інтернаціоналізації діяльності здобувачів у майбутньому сприятиме набуттю унікальності даної ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання сприяють досягненню програмних результатів навчання ОНП. Університет забезпечує функціонування системи управління якістю відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015. Віртуальне середовище ЗВО ATutor, окрім інформативної наповненості по ОК, дозволяє візуально ідентифікувати студента при складанні іспиту чи іншої форми контролю. ЗВО орієнтований на студентоцентризований підхід та керується принципами академічної свободи, що проявляється через право здобувачів вільно обирати наукового керівника та тему дослідження, можливість самостійно сформулювати вибірккову частину освітньої траєкторії та обирати форми навчання. НПП при реалізації ОК ОНП також керуються даними принципами, що проявляється через вибір форм та методів викладання, свободи слова і творчості. Моніторинг та перегляд ОНП здійснюється за активної участі здобувачів, випускників, роботодавців, академічної спільноти, що підтверджено протоколами засідання Експертної ради роботодавців, а також кафедри. Всі пропозиції стейкхолдерів та здобувачів, отримані у т.ч. за рахунок опитування, були враховані при формуванні ОНП 2022. Під час реалізації ОНП здобувачам створені сприятливі умови для ефективного поєднання навчання та досліджень: навчальні корпуси забезпечені вільним доступом до інтернету, працює науковий гурток, проводяться конференції, в ЗВО виходить фаховий науковий журнал, на кафедрі створена бібліотека за фахом, працюють лабораторії. Політика інтернаціоналізації є невід'ємною складовою загальної Стратегії розвитку університету та інструментом забезпечення конкурентоспроможності у вітчизняному і міжнародному освітньому та науковому просторі. НПП ЗВО реалізують даний принцип на основі двосторонніх договорів між ТНТУ та іноземними ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

У напрямку удосконалення розвитку ОНП рекомендуємо активізувати наукову співпрацю стейкхолдерів та здобувачів. Пропонуємо протоколом кафедри затвердити план заходів спільної наукової діяльності на навчальний рік, включивши в нього: відкриті лекції стейкхолдерів, круглі столи з проблемних питань, спільні наукові дослідження та апробації на конференціях, виконання спільних грантових проектів, стажування на підприємствах роботодавців тощо. Окрім цього, розвивати міжнародну активність здобувачів через участь у проектах та дослідженнях в інших ЗВО за кордоном.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

За результатами акредитаційної експертизи, навчання та викладання за ОНП відповідають належному рівню для досягнення заявлених ПРН у цілому. Студентоцентризм та академічна свобода реалізуються усіма учасниками освітнього процесу у повному обсязі. ЕГ дійшла висновку, що ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають підкритеріям Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими (слабкий показник по підкритерію 4.5).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Інформацію щодо здійснення контрольних заходів та оцінювання здобувачів докладно подано у "Положенні про організацію освітнього процесу в ТНТУ ім. І.Пулюя" (<http://surl.li/dnffr>), "Положенні про оцінювання здобувачів вищої освіти в ТНТУ ім. І.Пулюя" (<https://cutt.ly/x8R7PUT>). В освітньому процесі ТНТУ ім. І.Пулюя використовуються попередній (нульовий, вхідний), поточний (оперативний, рубіжний), підсумковий (семестровий, атестація) та відтермінований рівні контролю, суть та форма яких регламентується Положенням (<http://surl.li/dnffr>). Підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка складається з суми балів, отриманих студентом при проведенні поточного та рубіжних (модульних) контролів рівня знань; кількість балів, їх розподіл за видами при проведенні поточного і рубіжних (модульних) контролів з дисципліни та критерії оцінювання знань студентів розробляються на кафедрі, відображаються у робочій навчальній програмі та силабусі дисципліни, та доводять до відома здобувачів викладачем на першому занятті з дисципліни (п.11, Положення, <https://cutt.ly/x8R7PUT>). Під час модульного поточного контролю обов'язково використовується система A-Tutor (<https://dl.tntu.edu.ua/login.php>). В університеті оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) системою (90-100 балів - А, відмінно, 82-89 балів - В, добре та 75-81 - С, добре; 67-74 бали - D, задовільно 60-66 балів - E, задовільно; 35-59 балів - FX, незадовільно та 0-34 - F). Студент має право не складати семестровий екзамен і отримати екзаменаційну рейтингову оцінку 25 балів, якщо впродовж семестру він виконав усі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни і набрав 70-75 балів підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки (п.17, Положення, <https://cutt.ly/x8R7PUT>). Оцінювання Науково-педагогічної

практики провадиться з розрахунку 75 балів підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки за виконання усіх завдань, передбачених програмою практики та 25 балів - залікової рейтингової оцінки за захист звіту (п.19, Положення, <https://cutt.ly/x8R7PUT>). Під час відеозустрічі з НПП було встановлено, що система оцінювання додатково оприлюднюється на першому занятті з кожного предмету ОП. Під час відеозустрічі зі здобувачами вони підтвердили, що форми контролю та критерії, за якими буде здійснюватися оцінювання їх знань, доводяться до їх відома заздалегідь, а саме на першому занятті з дисципліни та напередодні проведення оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти галузі знань 07 “Управління та адміністрування”, спеціальності 073 “Менеджмент” для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України №1436 від 24.12.21р. (<https://cutt.ly/k8mrnnd>). Для забезпечення ефективного функціонування аспірантури, докторантури, проводиться контроль виконання (здобувачами) аспірантами, докторантами індивідуального плану роботи, двічі на рік проводиться атестація на кафедрах університету та її затвердження на науково-технічній раді університету (п.1.13 “Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі та докторантурі ТНТУ ім. І.Пулюя”, <https://cutt.ly/W8TvNrz>). Особливості атестації аспірантів у ТНТУ ім. І.Пулюя описано у Р.9 Положення, <https://cutt.ly/W8TvNrz>, зокрема до початку атестації аспіранти мають надати на відповідну кафедру такі документи: атестаційний лист; звіт щодо виконання індивідуального плану роботи аспіранта; матеріали, що підтверджують виконання зазначених у звіті планових показників освітньої та наукової діяльності аспіранта (ксерокопії статей і тез доповідей, довідки про участь у розробленні наукових тем тощо); індивідуальний план роботи аспіранта (у двох примірниках); атестація аспірантів проводиться на кафедрі, до якої вони закріплені (де працює науковий керівник) двічі на рік після закінчення кожного із семестрів підготовки в аспірантурі (<https://cutt.ly/W8TvNrz>). Відповідно до вимог даного Стандарту (п.VII) атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв’язання комплексної проблеми в сфері менеджменту або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у теорію менеджменту та оприлюднені у наукових публікаціях в рецензованих наукових виданнях. Атестація здійснюється відкрито і публічно на засіданні спеціалізованої вченої ради, не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Перевірка кваліфікаційної роботи на наявність академічного плагіату проводиться платформою Unichек відповідно до “Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ТНТУ ім. І.Пулюя”, “Положення про недопущення академічного плагіату в ТНТУ ім. І.Пулюя” (<https://cutt.ly/M8Tb52r>, <https://cutt.ly/38TnSA8>). Захищена дисертаційна робота здобувача вищої освіти розміщується у повному об’ємі в інституційному репозитарії ELARTU ТНТУ ім. І.Пулюя (<http://elartu.tntu.edu.ua/>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об’єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Об’єктивність оцінювання здобувачів забезпечується наявністю та відкритістю відповідних документів, зокрема “Положення про організацію освітнього процесу в ТНТУ ім. І.Пулюя” (<http://surl.li/dnffr>), “Положення про оцінювання здобувачів вищої освіти в ТНТУ ім. І.Пулюя” (<https://cutt.ly/x8R7PUT>), “Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі та докторантурі ТНТУ ім. І.Пулюя” (<https://cutt.ly/W8TvNrz>). Оскарження процедури проведення контрольних заходів здійснюється у порядку, що встановлено у “Положенні про оцінювання здобувачів вищої освіти в ТНТУ ім. І.Пулюя” (Р.6, <https://cutt.ly/x8R7PUT>). Процедури розгляду звернень здобувачів вищої освіти щодо оцінювання поточного та рубіжного (модульного) контролю передбачають, що здобувач освіти може звернутися до викладача за роз’ясненням і/або з незгодою щодо отриманої оцінки; звернення може бути усним, письмовим або електронним, надісланим через систему електронного навчання; рішення щодо висловленої студентом незгоди приймає НПП, який здійснював оцінювання; у випадку незгоди з рішенням викладача здобувач освіти може звернутися до завідувача кафедри з умотивованою письмовою заявою. Оскарження процедури проведення у формі семестрового контролю у формі диференційованого заліку або іспиту - якщо здобувач освіти не згоден із рішенням комісії і вважає, що мало місце порушення процедури захисту, він може подати письмову заяву декану свого факультету не пізніше наступного дня після проведення оцінювання; декан факультету своїм рішенням формує комісію для розгляду питання дотримання процедури. У випадку незгоди з рішенням щодо результатів семестрового екзамену здобувач освіти може звернутися до НПП, що проводили екзамен з незгодою щодо отриманої оцінки у день її оголошення; у випадку незгоди здобувач освіти може звернутися до завідувача кафедри з умотивованою письмовою заявою щодо неврахування викладачами важливих обставин при оцінюванні; за рішенням завідувача кафедри оцінювання може бути доручено іншим двом НПП, що викладають ту саму чи суміжну ОК або мають достатню компетенцію для оцінювання знань здобувача освіти. Результати апеляції записуються на заяві здобувача вищої освіти завідувачем кафедри, а факт ознайомлення здобувача з результатами апеляції підтверджується його додатковим підписом на цій заяві. Під час проведення відеозустрічі зі здобувачами встановлено, що правила проведення контрольних заходів є зрозумілими, а також викладачі доводять інформацію щодо проведення заходів заздалегідь. В той же час здобувачі освіти недостатньо добре орієнтуються у процедурі звернень в разі виникнення конфліктної ситуації.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у ТНТУ ім. І.Пулюя оприлюднено на сайті ЗВО, зокрема у “Положенні про організацію освітнього процесу в ТНТУ” (<http://surl.li/dnffr>), “Положенні про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ТНТУ” (<http://surl.li/eksyz>), “Положенні про недопущення академічного плагіату в ТНТУ ім. І.Пулюя” (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=462>), “Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі та докторантурі ТНТУ ім. І.Пулюя” (<https://cutt.ly/W8TvNrz>). Всі перелічені документи спрямовані на формування високої професійної культури та етичної поведінки науковця, дослідника та здобувача. Питання забезпечення академічної доброчесності зазначено у ЗК4 Здатність розв’язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності, яку повинен сформувати кожен здобувач. Ознайомлення здобувачів із принципами доброчесності відбувається через роботу з науковими керівниками та НПП під час реалізації освітньої складової ОНП. Перевірка кваліфікаційної роботи на наявність академічного плагіату проводиться платформою Unicheck (<https://cutt.ly/P8TZXgj>) відповідно до “Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ТНТУ ім. І.Пулюя”, “Положення про недопущення академічного плагіату в ТНТУ ім. І.Пулюя” (<https://cutt.ly/M8Tb52r>, <https://cutt.ly/38TnSA8>). Результати перевірки системою Unicheck, оцінюються однією з відповідальних осіб і оформляються у вигляді протоколу аналізу звіту подібності, який генерується з цієї ж системи для кожної перевіреної роботи (<https://cutt.ly/38TnSA8>). На зустрічі із здобувачами освіти було встановлено, що з боку представників ЗВО відбувалось неодноразове інформування студентів про дотримання принципів академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

ЕГ констатує наявність механізмів захисту прав здобувачів при виникненні конфлікту інтересів чи необ’єктивності викладачів (на представлений ОНП таких випадків не встановлено). Питання академічної доброчесності систематично розглядаються у межах реалізації ОНП та використовується система автоматичної перевірки робіт у межах ATutor та використовується програмний засіб Unicheck.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Не встановлено

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОНП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 5.1-, 5.4. Враховуючи голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, освітньо-наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час експертизи, ЕГ було здійснено аналіз наукової та професійної діяльності за інформацією наведеної на сайті ЗВО, даними табл. 2 Відомостей про СО та додатково наданої інформації. Серед НПП, що задіяні на викладанні обов'язкових ОК ОНП – 1 доктор та 5 кандидатів наук. НПП, які здійснюють підготовку здобувачів освіти за даною ОНП, за академічною та професійною кваліфікацією високо корелюють із змістом ОК, предметною областю ОНП та спеціальністю, окрім НПП ОК 5 «Засади провадження наукової діяльності» де така кореляція є частковою. Забезпечення даної ОК покладено на Дмитрів О.Р. Вона має диплом спеціаліста Тернопільського педагогічного інституту, рік закінчення: 2001, спеціальність: «Педагогіка і методика середньої освіти (фізика і основи інформатики), Кандидат технічних наук за спеціальністю 05.05.05 Піднімально-транспортні машини. (2006 р), доцента кафедри автоматизації виробничих процесів і виробництв (<http://surl.li/ffstc>). На запит ЕГ щодо підвищення кваліфікації Дмитрів О. за фахом, ЗВО було надано сертифікат про участь НПП у вебінарі «Академічна добросесність у підготовці бакалаврів та магістрів в країнах європейського союзу та Україні» 1,5 ЕКТС (Польща, 2023 р.), що не відповідає рівню вищої освіти ОНП. Провівши аналіз наукових праць Дмитрів О.Р. встановлена часткова відповідність наукових публікацій, що мають відношення до ОК 5 «Засади провадження наукової діяльності». Однак Дмитрів О.Р. є членом спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій, виступає офіційним опонентом та має низку авторських свідоцтв і патентів, що свідчить про спроможність викладання ОК 5 «Засади провадження наукової діяльності». За іншими обов'язковими ОК академічну відповідність НПП підтверджують наявні профільні наукові публікації, тематика наукових досліджень та міжнародних стажувань. ЕГ звернула увагу, що гарант ОНП є гарантом двох освітніх програм ОП Менеджмент освітнього рівня магістр та ОНП Менеджмент третього освітньо-наукового рівня вищої освіти. ЕГ відзначає професіоналізм та майстерність гаранта ОНП, у той же час на зустрічі з адміністрацією ЗВО експерти наголосили на подвійне навантаження та відповідальність гаранта, яка при цьому ще виконує обов'язки завідувача кафедри та приймає участь у грантових проектах. Задля уникнення професійного вигорання ЕГ рекомендувало адміністрації ЗВО розвантажити гаранта. Загалом ЕГ вважає, що кадровий потенціал кафедри, професійний рівень НПП задовольняє чинним вимогам і є достатнім для досягнення визначених ОП цілей та ПРН.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору НПП у ЗВО є прозорою і регламентується Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ТНТУ (<http://surl.li/dmzcd>). Порядок процедури подання документів наведено у п. 2.5, вимоги до осіб які обираються на посади чітко прописані у п.3, рекомендації щодо термінів трудового договору (контракту) для НПП наведено у п.7 даного Положення. Наказ про оголошення конкурсу, терміни та умови його проведення розміщують на веб-сторінці університету (в рубриках «Оголошення» і «Публічна інформація»), як правило, за два місяці до його проведення. Про зміни умов оголошеного конкурсу (до моменту подання документів) або його скасування видається наказ по ЗВО, який розміщують на офіційному веб-сайті Університету. Термін подання заяв на участь у конкурсі – 30 днів з дня опублікування оголошення. Заяви про участь у конкурсі реєструють у спеціальному прошнурованому та пронумерованому журналі. Після завершення терміну подання заяв вчений секретар університету робить запис у журналі про припинення прийому заяв. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості ТНТУ (<http://surl.li/dkvoe>), у п. 3.4 зазначає, що ЗВО забезпечує необхідний рівень кваліфікації науково-педагогічних працівників шляхом формулювання чітких вимог до претендентів на посади. Загалом процедура конкурсного добору НПП в ТНТУ дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів та наукових керівників дисертаційних робіт здобувачів. Цьому також сприяє створена система рейтингової оцінки кафедр та факультетів, що має важливі наслідки при процедурі конкурсного добору. Рейтинг факультету чи кафедри є підставою для матеріального заохочення, представлення до присвоєння почесних звань, нагородження грамотами, дипломами тощо. Джерелом матеріального заохочення є кошти спеціального фонду державного бюджету, в т.ч. структурних підрозділів. Ухвалу про можливість матеріального заохочення за результатами рейтингу приймають на засіданні вченої ради університету залежно від результатів фінансово-господарської діяльності університету (Положення про рейтингову систему оцінювання якості роботи факультетів і кафедр ТНТУ). У цілому ЕГ підтверджує, що процедура конкурсного добору викладачів є прозорою та дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В ЗВО діє Положення про раду роботодавців ТНТУ (<http://surl.li/dlbcx>) яке розроблено з метою підвищення якості професійної підготовки фахівців шляхом співпраці університету із провідними роботодавцями. Рада роботодавців – дорадчий орган, створений для вироблення стратегії та напрямів провадження освітньої та наукової діяльності університету. Вона складається з голів Експертних рад роботодавців випускових кафедр. Склад Експертної ради роботодавців за спеціальністю 073 «Менеджмент» наведено на сайті кафедри менеджменту та адміністрування (<http://surl.li/ejrpo>). Члени Експертної ради беруть участь в обговоренні та розробленні освітніх програм, надають рецензії. Проводять оцінювання навчальних планів підготовки з точки зору професійних компетентностей та рівня підготовки випускників до професійної діяльності. ОНП Менеджмент доповнено стейкхолдерами спеціальними (фаховими) компетенціями СК 7 і 8 та програмними результатами навчання ПРН 9 і 10 з метою забезпечення розвитку підприємств регіону, що було засвідчено на зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами. Роботодавці вказали ЕГ, що читають лекції, керують практикою та стажуванням за спеціальністю для здобувачів всіх рівнів освіти. Зі здобувачами даної ОНП вони спілкуються на семінарах, обговорюють актуальність тем наукових робіт, працюють над грантовими проектами тощо. В цілому проведений аналіз фактів отриманих від зустрічі з фокус-групою,

наповнення сайту ЗВО дозволяє зробити висновок про релевантність роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час відеозустрічі ЕГ з НПП, гарантом, здобувачами та роботодавцями було підтверджено, що ЗВО на постійній основі залучає науковців, професіоналів-практиків, представників роботодавців до проведення лекцій, круглих столів, конференцій тощо. Інформація про дані заходи висвітлюється на сайті кафедри у вкладці новини. На сайті у вкладці «Аспірантура. Співпраця зі стейкхолдерами» наведено інформацію про взаємовідносини в межах ОНП. Здобувачі ОНП обізнані щодо проведення тематичних заходів та мають можливість вносити власні пропозиції щодо залучення роботодавців. ЕГ засвідчило, що НПП за ОНП мають практичний досвід виконання конкурсних, грантових та науково-дослідних робіт для державних установ та підприємств, до цього залучаються здобувачі ОНП. Також залучаються стейкхолдери-роботодавці до участі у «Днях кар'єри» та «Ярмарки вакансій».

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Під час проведення експертизи ЕГ підтверджено, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, це зазначено у: Колективному договорі (<http://surl.li/ffucc>), Положенні про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/dnelz>), Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу та працівниками у ТНТУ (<http://surl.li/embhx>) через стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня майстерності та професійної компетентності НПП, розвитку творчих здібностей. Під час зустрічі з НПП було підтверджено, що дотримуючись принципів академічної свободи, кожен викладач має право вільно обирати місце, напрям, тематику, строки (але не рідше ніж один раз на п'ять років) підвищення кваліфікації. Під час зустрічі ЕГ з НПП було визначено, що в цілому викладачі вмотивовані до професійного розвитку на регулярній основі, а не лише у межах формальних курсів підвищення кваліфікації. Більшість НПП ОНП приймають участь у науково-дослідних роботах, у Міжнародних, Всеукраїнських конференціях, програмах академічної мобільності та мають публікації у журналах, що входять до наукометричних баз.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Під час проведення експертизи ЕГ було підтверджено, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності через заходи матеріального і нематеріального характеру. На зустрічі з адміністрацією ЗВО та НПП з'ясовано, що в ТНТУ практикують систему преміювання. У ЗВО діє «Положення про рейтингову систему оцінювання якості роботи факультетів і кафедр університету» (<http://surl.li/ekqtp>) згідно якого рейтинг факультету чи кафедри є підставою для матеріального заохочення, представлення до присвоєння почесних звань, нагородження грамотами, дипломами тощо. Джерелом матеріального заохочення є кошти спеціального фонду державного бюджету, в т.ч. структурних підрозділів. Ухвалу про можливість матеріального заохочення за результатами рейтингу приймають на засіданні вченої ради університету залежно від результатів фінансово-господарської діяльності університету. Положення про преміювання працівників ТНТУ (<http://surl.li/etnxq>) п.2. регулює порядок встановлення та розрахунку розміру премії. Це може бути преміювання за захист дисертації; публікацію у наукових журналах, збірниках, монографіях, що входять у наукометричні бази, що індексуються в SCOPUS, Web of Science; отримання охоронних документів; отримання сертифікату, що підтверджує володіння іноземною мовою не нижче рівня B2; гаранту ОП та членам робочої групи за акредитацію терміном на п'ять та більше років тощо. Розвиток викладацької майстерності також забезпечується планом проведення відкритих лекцій, що є однією з умов при підписанні контракту з НПП та регулюється Положенням про планування, проведення, оцінювання відкритих занять та про відвідування занять у ТНТУ (<http://surl.li/ekque>). Стимулюванням викладацької майстерності є присвоєння працівникам учених звань. ЗВО регламентує це Положенням про порядок присвоєння вчених звань науково-педагогічним і науковим працівникам ТНТУ» (<http://surl.li/ekque>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильною стороною критерію 6 можна вказати прозору процедуру конкурсного добору викладачів, що дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Відзначимо професіоналізм та майстерність гаранта ОНП Сороківської О.А., що є гарантом двох освітніх програм ОП Менеджмент освітнього рівня магістр та ОНП Менеджмент третього освітньо-наукового рівня вищої освіти. Сильною стороною є академічна відповідність більшості НПП, що підтверджують наявні профільні наукові публікації, тематика наукових досліджень та міжнародних стажувань. Позитивною практикою ЗВО є залучення

роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, а саме створення Ради роботодавців та Експертних рад роботодавців при випускових кафедрах. Окрім цього ЗВО на постійній основі залучає науковців, професіоналів-практиків, представників роботодавців до проведення лекцій, круглих столів, конференцій тощо. Відзначимо заходи морального та матеріального стимулювання ЗВО розвитку викладацької майстерності НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Виявлено невідповідність професійної кваліфікації Дмитрів О.Р., що забезпечує викладання ОК 5 «Засади провадження наукової діяльності». Провівши аналіз наукової активності Дмитрів О.Р. не було виявлено фахових наукових публікацій, що прямо корелюють до ОК 5 «Засади провадження наукової діяльності». Рекомендовано посилити публікаційну активність Дмитрів О.Р. або внести зміни до складу групи забезпечення ОНП за ОК 5 у 2023-2024 н.р.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

У цілому якісний склад НПП, задіяний на ОНП, відповідає належному рівню академічної та професійної кваліфікації, з недоліками. Беззаперечною є практика ЗВО залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, а саме створення Ради роботодавців та Експертних рад роботодавців при випускових кафедрах, що сприяє професійному розвитку здобувачів та забезпечує досягнення цілей ОНП та ПРН. ОНП Менеджмент за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Огляд матеріально-технічної бази ЗВО для потреб ОНП, надані адміністрацією ЗВО та Гарантом ОНП пояснення дозволили встановити наступне: Площа аудиторного фонду, закріпленого за кафедрою менеджменту та адміністрування, становить 593,1 кв. м. до складу якої входять два комп'ютерні класи, два приміщення для роботи викладачів, шість навчально-лекційних аудиторій. Підготовка аспірантів проводиться у корпусах №1, №2, №7, №10, а також у навчальній лабораторії інновацій "Міжуніверситетський регіональний стартап центр". Огляд приміщень доступний за посиланням <https://3d.tntu.edu.ua/> Здобувачі мають вільний доступ до науково-технічної бібліотеки (<https://library.tntu.edu.ua/>), репозитарію (<http://elartu.tntu.edu.ua/>). Бібліотечний фонд налічує 202114 примірників навчальної, методичної, наукової, художньої літератури, наявні також періодичні видання із спеціальності. На кафедрі створено спеціалізовану бібліотеку управління, яка є у вільному доступі для аспірантів та викладачів кафедри. ЗВО у позалекційний час надає аспірантам можливість користування спортивним залом та басейном (на пільгових платних умовах). В ТНТУ ім. І.Пулюя сформоване Єдине інформаційне середовище університету та використовується автоматизована система управління, що має систему електронного документообігу, систему дистанційного навчання ATutor, яка включає електронну форму розкладу занять та передбачає персоналізований доступ до особистих кабінетів студента і викладача (<https://dl.tntu.edu.ua/login.php>). Лекційні аудиторії оснащені мультимедійними засобами. Для практичних та лабораторних занять використовуються аудиторії, комп'ютерні класи та лабораторії. Навчально-методичне забезпечення здобувачів за ОП опубліковано на сайті кафедри менеджменту та адміністрування у відкритому доступі (<http://surl.li/fftzj>). Під час зустрічей з фокус-групами та за наслідками огляду матеріально-технічної бази ЗВО експерти ЕГ з'ясували, що освітнє середовище дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів в процесі навчання за ОНП. В рамках навчання найчастіше застосовуються програмні продукти Office 365, разом з тим використанню спеціалізованих комп'ютерних програм у сфері менеджменту уваги приділяється недостатньо. Відомості про фінансову діяльність у ТНТУ ім. І.Пулюя оприлюднюється на офіційному сайті (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/info/calculation>). На підставі пояснень Гаранта ОНП встановлено, що фінансове забезпечення кафедри задля виконання даної ОНП є достатнім для досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання, будь-яких інших фінансових документів ЕГ не надавалось. Аналіз показав, що в цілому наявні фінансові, матеріально-технічні ресурси ЗВО та навчально-методичне забезпечення ОНП «Менеджмент» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» в Тернопільському національному технічному університеті ім. І.Пулюя є достатнім для досягнення визначених цілей, завдань та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів здобувачам за даною ОНП є вільним і безоплатним. В ТНТУ ім. І.Пулюя система вільного доступу до мережі Wi-Fi реалізована. Доступ до мережі Інтернет в навчальних приміщеннях є безоплатним. Здобувачами (студентами), що проживають у гуртожитках на території студмістечка послуги інтернету оплачуються на пільгових умовах. Користування бібліотекою, електронною бібліотекою та репозитарієм здійснюється на безкоштовній основі. Доступ до обладнання в спеціалізованих лабораторіях регламентується вимогами охорони праці, проте є безкоштовним. Викладачі ОНП описаною інфраструктурою та інформаційними ресурсами, необхідними для проведення наукової чи викладацької діяльності, також користуються на безоплатній основі. Безоплатність доступу підтверджена учасниками фокус-груп під час зустрічей з ЕГ.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

За результатами огляду матеріально-технічної бази та на підставі пояснень адміністративного персоналу, здобувачів освіти за ОП, викладачів та Гаранта ОП отриманих під час зустрічей фокус-груп з ЕГ, встановлено, що приміщення, які використовуються в навчальному процесі є безпечним для всіх учасників освітнього процесу за ОП. Огляд навчальних приміщень та гуртожитку показав, що в ТНТУ ім. І.Пулюя забезпечується дотримання правил пожежної безпеки, охорони праці (<http://surl.li/ffuvi>), цивільного захисту (<http://surl.li/emffd>), укладено відповідні угоди про використання споруд цивільного захисту (бомбосховищ). У коридорах університету та гуртожитків є засоби протипожежної безпеки, плани евакуації, інформаційні стенди з інформацією щодо правил поведінки у приміщеннях та інформацією з питань цивільного захисту. На території студмістечка забезпечуються задовільні умови для комфортного та безпечного проживання. В ТНТУ ім. І.Пулюя задля психологічної підтримки проводяться індивідуальні консультації, тренінги, тестування до яких залучаються здобувачі і викладачі ОНП (<http://surl.li/emfft>). Також діє медичний пункт.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ під час зустрічей з'ясувала, що здобувачам забезпечується належна інформаційна, організаційна та наукова підтримка. Відбувається ефективна індивідуальна взаємодія наукових керівників з аспірантами, в тому числі за допомогою засобів дистанційної комунікації. В ТНТУ ім. І.Пулюя система інформування здобувачів реалізується через офіційний сайт ЗВО, сайт відділу аспірантури і сайт кафедри менеджменту та адміністрування, систему дистанційного навчання ATutor, соціальні мережі та особисті контакти викладачів зі здобувачами. Консультативну підтримку також забезпечують Відділ роботи з молоддю та зв'язків з громадськістю, Рада молодих вчених та спеціалістів, Студентське наукове товариство, органи студентського самоврядування та Гарант ОНП. Профспілка надає здобувачам-членам матеріальну допомогу на оздоровлення та вирішення соціально-побутових негараздів; організовує відвідування культурних та просвітницьких заходів та інше. Здобувачі забезпечуються безоплатним користуванням інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами ЗВО. Здобувачам з інших населених пунктів надається гуртожиток на період навчання, це підтверджено під час зустрічей з адміністрацією ЗВО та адміністративним персоналом. Систематично проводяться опитування здобувачів та викладачів щодо рівня їх задоволеності навчальним процесом, якості вищої освіти, що підтверджено на фокус-групах з гарантом, адміністрацією ЗВО, здобувачами та адміністративним персоналом. Порядок та процедуру опитування регламентовано Положенням про опитування учасників освітнього процесу в ТНТУ ім. І.Пулюя (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=464>). Водночас ЕГ не отримало підтвердження щодо регламентації порядку надання різних видів підтримки (освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна) здобувачам вищої освіти, у т.ч. підтримки осіб з особливими потребами, під час дистанційного навчання.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

За результатами огляду матеріально-технічної бази, ЕГ з'ясувала, що, адміністрація ЗВО вживає заходів з трансформації університетської інфраструктури у безбар'єрний навчальний простір. В ТНТУ ім. І.Пулюя розроблений «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в приміщеннях ТНТУ» (<http://surl.li/ekmgy>). Навчальні корпуси обладнані пандусами та спеціальними кнопками виклику чергового персоналу. У навчальних корпусах та гуртожитках відсутні таблички з необхідною інформацією шрифтом Брайля. Гуртожитки значного переліку обладнання для потреб осіб з інвалідністю не мають. На ОНП здобувачі з числа осіб з особливими освітніми потребами не навчаються, що підтверджено під час відеозустрічей.

Таким чином, ЕГ пересвідчилася в тому, що ЗВО вжив необхідних заходів, аби забезпечити умови для здобуття права на освіту тим здобувачам, які мають особливі освітні потреби.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ТНТУ ім. І.Пулюя запроваджена чітка і зрозуміла політика, яка регламентується Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій (<http://surl.li/ekmhf>). Інформаційні матеріали присвячені психологічній підтримці розміщуються на сайті Відділу аспірантури (<http://surl.li/emfft>) та сайті кафедри менеджменту та адміністрування (<http://surl.li/esykr>) Для здобувачів освіти періодично проводяться вебінари із залученням практикуючих психологів: <http://surl.li/esyll>. Всі учасники освітнього процесу на зустрічах з ЕГ проявили обізнаність щодо процедури вирішення конфліктних ситуацій, проте конкретних випадків її застосування у ЗВО в цілому не було. Під час зустрічей з учасниками усіх фокус-груп ЕГ відмітила позитивний психологічний настрій учасників освітнього процесу даної ОНП. Також було встановлено, що випадків пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією у ЗВО не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічна база на рівні, що забезпечує безперешкодне досягнення визначених ОНП цілей, завдань та програмних результатів навчання. Навчальні приміщення для потреб ОНП забезпечені мультимедійним обладнанням та комп'ютерною технікою. Запроваджено та використовується Єдине інформаційне середовище університету та автоматизована системи управління. В ЗВО функціонує Центр дистанційного навчання на базі програмних продуктів ATutor та Office 365, а також електронна бібліотека та репозиторій. В бібліотеці є необхідна навчальна література, в тому числі наукові фахові видання, а також спеціалізована бібліотека управління на базі Кафедри менеджменту та адміністрування. Здійснюється належне методичне забезпечення та організаційно-освітня підтримка здобувачів ОНП. Є безоплатний доступ для викладачів та здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО. Освітнє середовище безпечне для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. Наявна чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Внутрішні приміщення гуртожитків та санітарні приміщення навчальних корпусів відповідно потреб маломобільних груп населення обладнані недостатньо. В ЗВО не регламентовано порядок надання різних видів підтримки (освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна) здобувачам вищої освіти, у т.ч. підтримки осіб з особливими потребами, під час дистанційного навчання. Низька поінформованість здобувачів за ОП про можливості застосування спеціалізованого програмного забезпечення (CRM, ERP-системи, MS Project, тощо) у сфері менеджменту. Рекомендовано: Дообладнати приміщення гуртожитків та навчальних корпусів засобами орієнтації для маломобільних груп населення, із врахуванням вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення». Формалізувати механізми надання усіх видів підтримки (освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна) здобувачам вищої освіти, у т.ч. підтримки осіб з особливими потребами, для умов дистанційного навчання. Підвищити поінформованість здобувачів за ОП про можливості застосування спеціалізованого програмного забезпечення (CRM, ERP-системи, MS Project, тощо) у сфері менеджменту.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОП є достатніми для досягнення цілей, завдань та ПРН. В рамках освітнього процесу наявний безоплатний доступ здобувачів і викладачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО, освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів та працівників ЗВО. Рівнем надання освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та наукової підтримки здобувачів за ОП задоволені. У ЗВО наявна чітка та зрозуміла політика врегулювання конфліктних ситуацій, а також

забезпечується належна підтримка позитивного психологічного настрою учасників освітнього процесу. У ЗВО створено базові умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Виявлені недоліки не є значними та їх можливо швидко усунути. ОНП Менеджмент за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ТНТУ ім. І.Пулюя процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюється наступними документами: «Положення про організацію освітнього процесу в ТНТУ» (<http://surl.li/dnffr>), «Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та припинення освітніх програм ТНТУ» (<http://surl.li/dkvoj>), Ці документи оприлюднені на офіційному сайті ТНТУ ім. І.Пулюя у розділі «Організаційне забезпечення освітнього процесу» нормативних документів ТНТУ за посиланням: <https://docs.tntu.edu.ua/> У 2021-2022 р. редакція ОНП вдосконалювалася виходячи з необхідності приведення ОНП до вимог стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, а також відповідно до запропонованих зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами пропозицій, що відображено у відповідних протоколах розширених засідань кафедри: (№ 1 від 18.03.2022 р.: <http://surl.li/ejssm>, № 12/5 від 13.04.2022 р.: <http://surl.li/ejswe>, № 15 від 14.06.2022 р.: <http://surl.li/ejsxw>, а також Експертної ради роботодавців за спеціальністю «Менеджмент» (протокол №1/5 від 12.04.2022 р.: <http://surl.li/ejsta>). Під час інтерв'ювання академічного персоналу, керівництва ЗВО, представників роботодавців ЕГ встановила, що вони знайомі та приймали участь у процедурі розроблення, моніторингу та періодичного перегляду ОНП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ТНТУ ім. І.Пулюя затверджено «Положення про опитування учасників освітнього процесу в ТНТУ» (<http://surl.li/dlbiq>) згідно якого щосеместрово проводиться анкетування здобувачів стосовно рівня задоволеності якістю ОНП «Менеджмент» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» та освітнього процесу в ТНТУ. Звіти за результатами проведених опитувань (<http://surl.li/ekkkn>, <http://surl.li/ekkkp>) розглядаються на засіданнях робочої групи з розробки ОП, випускної кафедри (<http://surl.li/ejssm>, <http://surl.li/ejsyb>) та були враховані вченою радою Університету при оновленні ОНП 2022 року і формуванні проекту ОНП на 2023 рік. Здобувачі безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу перегляду та затвердження ОП, аспірантка Юлія Северіна входить до складу робочої групи з оновлення ОНП: <http://surl.li/eiprh>, що підтверджено поясненнями здобувачів та представниками студентського самоврядування підчас зустрічей з учасникам фокус-груп. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що здобувачі безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОНП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Згідно з «Положенням про раду роботодавців ТНТУ»: <http://surl.li/dlbex> в Університеті діє Рада роботодавців і Експертні ради випускових кафедр за відповідними спеціальностями. Наказом № 4/7-222 від 11.04.2022: <http://surl.li/emnlp> було створено окрему експертну раду за спеціальністю «Менеджмент». На підставі інтерв'ювання роботодавців ЕГ встановлено, що робоча група з розробки ОНП проводила обговорення ОНП із представниками роботодавців, отримала від них відгуки та пропозиції. Під час формування цілей, компетенцій та програмних результатів навчання в ОНП у період 2021-2022 років були враховані усі пропозиції роботодавців – учасників Експертної ради, що відображено у відповідних протоколах засідань: <http://surl.li/embpr>.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В ТНТУ ім. І.Пулюя створено Відділ доуніверситетської підготовки, профорієнтації та сприяння працевлаштуванню, який здійснює первинний моніторинг першого робочого місця випускників та пропонує їм вакансії на момент завершення навчання, а також координує діяльність відповідальних за зв'язок з випускниками. На Кафедрі менеджменту та адміністрування відбувається збір та аналіз інформації про кар'єрний шлях випускників ОНП, задля цього призначено відповідальну особу за комунікацію з випускниками, доцента Зяйлик М.Ф. Інформація про випускників ОНП зберігається в базі даних та на сайті кафедри: <http://surl.li/dlbff>. Випускники ОНП приймають активну участь в роботі Експертної ради роботодавців за спеціальністю «Менеджмент». Важливим інструментом співпраці з випускниками є ГО «Асоціація випускників ТНТУ» (<http://surl.li/dlbex>). Під час інтерв'ювання фокус-

групи академічної спільноти та роботодавців, учасники групи підтвердили наявність зацікавленості ЗВО щодо їх подальшого працевлаштування та кар'єрного шляху.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості освітньої діяльності ТНТУ ім. І.Пулюя ґрунтується на нормах «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості ТНТУ» (<http://surl.li/dkvoe>) Основним підрозділом, який організовує та координує функціонування системи забезпечення університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) є відділ забезпечення якості освіти ТНТУ ім. І.Пулюя. Відділ функціонує відповідно до низки нормативних актів Університету, зокрема: «Положення про відділ забезпечення якості освіти ТНТУ: <http://surl.li/dkvnv>. На офіційному сайті університету створено вкладку «Відділ забезпечення якості освіти» (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/structure/vj>), що містить інформацію про завдання та функції відділу, нормативні документи щодо стандартів управління якістю, результати досліджень у формі звітів про функціонування системи управління якістю університету та звітів про опитування здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників. Проте, ЕГ зауважує, що інформація на вкладці «Відділ забезпечення якості освіти» є статичною та має ознаки відсутності оновлення з 2020 року. Тому ЕГ вважає за доцільне надати рекомендацію розміщувати на даній вкладці інформацію про Політику ЗВО у сфері якості освіти, корисні поради для студентів та аспірантів щодо онлайн-сервісів для перевірки робіт на наявність текстових збігів і принципи академічної доброчесності, результати досліджень стосовно дистанційної форми навчання, результати опитування стейкхолдерів (роботодавців, випускників, інших зацікавлених осіб), заходи для забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в ТНТУ ім. І.Пулюя та звіти про виконання заходів із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, що дозволило б у повній мірі розкрити внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти. Навчальний відділ ТНТУ ім. І.Пулюя (<https://nv.tntu.edu.ua/>) планує та організує управління навчальною та навчально-методичною діяльністю, здійснює контроль за якістю та ефективністю освітнього процесу, а також веде контроль та звітність з питань навчально-методичної роботи. Відділ функціонує відповідно Положення про навчальний відділ ТНТУ ім.І.Пулюя (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=22>) На думку ЕГ система внутрішнього забезпечення якості освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації ОП, проте не є достатньо відкритою та потребує більш чіткого висвітлення процесів та заходів із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ТНТУ ім. І.Пулюя.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Менеджмент» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» виконується вперше, тому попередні результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти відсутні та до уваги під час перегляду освітньої програми не приймалися.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За результатами проведених зустрічей з різними групами стейкхолдерів підтверджено, що в ТНТУ ім. І.Пулюя здійснюються заходи, спрямовані на формування культури якості в академічній спільноті, що сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за ОП. Співпраця з роботодавцями, періодичне підвищення кваліфікації НПП (інформацію надано на запит ЕГ), публікацій НПП наукових статей, опитування здобувачів щодо задоволення рівнем якості ОП, якості організації освітнього процесу в університеті, технічне забезпечення навчального процесу здобувачів ОП відповідно потреб (комп'ютерні класи, бібліотечний фонд, лабораторія інновацій "Міжуніверситетський регіональний стартап центр"), забезпечення інформаційних систем та процесів здобуття освіти на ОП (Microsoft Office 365, Zoom, ATutor), дотримання принципів публічності та відкритості інформації за ОП (на сайті Університету, сайті кафедри менеджменту та адміністрування), дотримання правил академічної доброчесності створюють базис, який забезпечує підвищення культури якості, що сприяє вдосконаленню та розвитку ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Наявність в ТНТУ ім. І.Пулюя формалізованих механізмів розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. періодичний перегляд та обговорення ОП відбувається відповідно до внутрішньої політики ЗВО та із залученням стейкхолдерів; реальне впровадження процесів моніторингу та аудиту освітніх програм із залученням здобувачів

освіти, роботодавців, науково-педагогічних працівників ЗВО з використанням анкетувань та опитувань; ефективно залучення роботодавців до процесу моніторингу та періодичного перегляду ОП; у ЗВО проводиться активна робота з розбудови внутрішнього забезпечення якості освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

На думку ЕГ у контексті критерію 8, результати внутрішнього забезпечення якості освіти недостатньо висвітлено для широкого загалу, а саме: інформація про заходи забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в ТНТУ ім. І.Пулюя та звіти про виконання заходів із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти на сайті ЗВО не опубліковано. Рекомендовано: підвищити рівень висвітлення заходів із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти і стану їх виконання шляхом публікації відповідних відомостей на офіційному сайті ТНТУ ім. І.Пулюя.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОНП має значний рівень узгодженості за підкритеріями Критерію 8. Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП є достатньо прозорою та публічною. Функціонує система внутрішнього забезпечення якості освіти. Наявна співпраця з представниками всіх заінтересованих осіб. Виявлені недоліки можливо швидко усунути.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативне регулювання прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу відбувається на основі правил і процедур, що містяться в "Статуті", "Колективному договорі", "Правилах внутрішнього розпорядку". Вони розміщені на сторінці "Нормативні документи" (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/info/documents>) та інші нормативні документи та положення (<http://surl.li/dnffr>, <http://surl.li/eklyu>, <http://surl.li/ekphq>, <http://surl.li/ejkdL>, <http://surl.li/ekcmf>, <http://surl.li/ergxh>, <http://surl.li/emuxr>, <http://surl.li/eksyz>). Також у ТНТУ ім. І.Пулюя окремо визначено регулювання прав та обов'язків на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, що містяться в "Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти доктора філософії та доктора наук в аспірантурі та докторантурі ТНТУ ім. І.Пулюя" (<http://surl.li/ekcmf>), "Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ТНТУ ім. І.Пулюя" (<https://cutt.ly/Z8Ega148>). Всі наведені документи є доступними на сайті ЗВО, вони є чіткими та зрозумілими для учасників освітнього процесу. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти було підтверджено їхню поінформованість із зазначеними правилами і процедурами.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОНП на 2023 р. опубліковано на сторінці "Аспірантура та докторантура" (<https://docs.tntu.edu.ua/base/category?id=63>). Зауваження та пропозиції на сайті ЗВО запропоновано надсилати на електронну пошту. Результати громадського обговорення у вигляді зведеної таблиці пропозицій та зауважень на сайті ЗВО відсутні.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сторінці “Відділ аспірантури, докторантури і атестації наукових кадрів” опубліковано ОНП 2022р. (<https://cutt.ly/48EmGJD>). Всі ОНП “Менеджмент”, зокрема 2016р., 2020р., 2022р наведено на сайті кафедри (<https://kaf-ma.tntu.edu.ua/osvitno-naukovi-programy>). На сайті кафедри наведено силабуси нормативни ОК, однак відсутній силабус ОК “Науково-педагогічна практика”, тому варто навести всі силабуси на сайті кафедри (<https://cutt.ly/m8Q5nK7>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У вільному доступу наявний перелік всіх нормативних документів які регламентують, як освітньо-наукову, так і організаційну діяльність у ЗВО. Електронні ресурси ЗВО наповнені актуальною і корисною інформацією, що забезпечує виконання умови забезпечення прозорості та публічності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутня можливість перегляду на сайті ЗВО результатів громадського обговорення проєкту ОНП, що мають включати пропозиції та зауваження стейкхолдерів, задля інформування заінтересованих сторін про зміст оновлення проєкту ОНП. Рекомендовано створити можливість публікації у відкритому доступі результатів громадських обговорень, де буде зазначено у вигляді таблиці врахування пропозицій та зауважень наданих стейкхолдерами для покращення проєкту ОНП у 2023 році.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 9.1, 9.3. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритерієм 9.2, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОНП та освітньо-наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 9. Усі зазначені недоліки не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Вивчення ЕГ змісту ОНП “Менеджмент”, ОК та ПРН, а також напрямів наукових досліджень керівників та тематики дисертаційних робіт здобувачів, дозволяє зробити висновки, що зміст ОНП відповідає науковим інтересам здобувачів. ОНП “Менеджмент” передбачає чотири складові, зокрема: 1) освітня складова, що формує глибинні знання зі спеціальності 073 “Менеджмент” (2 нормативні ОК: ОК “Аналітична інтерпретація економічних процесів в Україні”, ОК “Сучасні концепції менеджменту”), що у загальному становить 9,0 кредитів ЄКТС, однак варто переглянути ОНП і збільшити обсяг ОК (відповідно до рекомендацій для експертів НА стосовно акредитації ОП третього рівня вищої освіти зі спеціальності у 2023 р. (<https://cutt.ly/78Ro1qO>), і уточнити назву ОК з метою чіткої відповідності спеціальності 073 “Менеджмент”; 2) освітня складова, що дозволяє оволодіти загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (1 нормативна ОК: ОК “Філософія науки”; 3) освітня складова з набуття універсальних навичок дослідника (2 нормативні ОК “Засади провадження наукової діяльності”, ОК “Інформаційні технології в наукових дослідженнях”); 4) освітня складова, що формує мовні компетентності іноземною мовою (1 нормативна ОК “Іноземна мова для науковців”). Окрім того, в обов'язковій частині ОНП “Менеджмент” передбачено ОК “Основи педагогіки та психології вищої школи” та ОК “Науково-педагогічна практика”. Про відповідність змісту ОНП науковим інтересам здобувачів свідчить наступне: Галиняк Л.О. тема “Організаційно-економічний механізм стратегічного управління кадровим потенціалом підприємства”, Северіна Ю.М. тема “Методи визначення векторів розвитку індустрії туризму в пандемічних умовах”, Кутко Т.І. тема “Оптимізація процесу управління ланцюгами постачання релокованих підприємств”, Плотніков О.М. тема “Удосконалення управління бізнес-процесами підприємств у контексті реалізації стратегії цифрової трансформації”, Костецький В.З. тема “Управління брокерським обслуговуванням у логістичному бізнесі”, Кропива Д.В. тема “Організаційно-економічний механізм

управління логістичною діяльністю експортоорієнтованих підприємств” дотичні нормативній ОК “Сучасні концепції менеджменту”. Неділенько В.Б. тема “Підвищення ефективності управління підприємствами на основі використання інформаційних технологій”, Козловський А.В. тема “Розроблення методичного підходу оцінювання ефективності діяльності підприємств в умовах Індустрії 4.0” дотичні нормативним ОК “Сучасні концепції менеджменту” та ОК “Інформаційні технології в наукових дослідженнях”. Дисертаційні дослідження здійснюються в рамках міжкафедральної наукової школи " <http://surl.li/fdkdn>. Враховуючи науковий потенціал НПП ТНТУ ім. І.Пулюя доцільно створити декілька наукових шкіл у межах різних кафедр, оскільки це розширить поле наукових досліджень здобувачів та активізує НПП на відповідних кафедрах, що здійснюють підготовку докторів філософії.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

У ТНТУ ім. І.Пулюя згідно «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі та докторантурі» (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=731>) п. 3.12, кожному аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом ректора університету призначається науковий керівник з числа наукових або НПП з науковим ступенем. Чітка регламентація та зрозумілий порядок призначення наукових керівників, вибір і затвердження тем дисертацій, затвердження індивідуальних планів здобувачів підтверджено здобувачами під час відеозустрічі. НПП та здобувачі засвідчили обов'язковість урахування тематики досліджень та наукових інтересів наукового керівника при його затвердженні. Тематика досліджень здобувачів систематично обговорюється на засіданнях кафедр з урахуванням їх побажань та залучення таких здобувачів до виконання наукових тем. Аналіз інформації про наукових керівників (таблиця 2) та урахування інформації отриманої під час відеозустрічей, дозволяє зробити висновок про відповідність наукової діяльності аспірантів напрямку досліджень наукових керівників. Затверджені теми здобувачів Висоцького В.В., Гагалюк О.В. відповідають напрямку досліджень наукового керівника Андрушківа Б.М., який є фундатором наукової школи "Регіональні і міжрегіональні аспекти підтримки соціально-економічної реформи, інноваційні контексти розвитку підприємництва" <http://surl.li/fdkdn>. Тематика дослідження Шевчука Р. М., Кутка Т. І., Ерстенюка Т. М. відповідає тематиці досліджень Мариненко Н. Ю., яка займається проблематикою удосконалення системи управління підприємницькою діяльністю підприємств. Тема здобувачки Саверіної Ю.М. відповідає напрямку досліджень наукового керівника Малюти Л.Я., яка досліджує питання управління туристичним бізнесом. Тематика дослідження Гарбузовського А.В. відповідає тематиці досліджень наукового керівника Мельник Л.М., яка займається проблематикою удосконалення процесів управління підприємствами в умовах цифрової економіки. Тематика досліджень здобувачів Плотнікова О.М., Неділенько В. Б., Козловського А.В., Летуна О.О. відповідає напрямку наукових досліджень проф. Шерстюка Р. П. - удосконалення процесів управління підприємствами на основі використання інформаційних технологій. Темі дисертацій Горина Р.І., Гач Ю. О. відповідають напрямку наукових досліджень керівника Сороківської О.А., яка займається проблематикою управління логістичною системою суб'єктів господарювання. Тема дисертації Костецького В.З. відповідає тематиці дослідження наукового керівника Дудкіна П.Д. Тематика дослідження здобувачів Гапона В.С. та Кропиви Д.В. відповідає тематиці досліджень наукового керівника Крамар І.Ю., яка займається питаннями інтернаціоналізації діяльності промислових підприємств західного регіону. Традиції наукової школи кафедри та наукова активність НПП, формують передумови для створення разових спеціалізованих рад для захисту дисертацій здобувачів (таблиця 1 додається).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

У процесі акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що у ТНТУ ім. І.Пулюя на достатньому рівні відбувається забезпечення аспірантів матеріальними та організаційними ресурсами, що дозволяє здійснювати апробацію результатів наукових досліджень відповідно до тематики дисертаційних робіт. Забезпечено доступ до баз даних Scopus, Web of Science, Springer Link. Навчальні корпуси оснащені комп'ютерними класами і є безоплатний доступ до мережі Internet. Функціонує бібліотека <https://library.tntu.edu.ua/>, яка реалізує інформаційний супровід освітнього процесу та надає значний перелік послуг офлайн і онлайн. На випусковій кафедрі сформована «Бібліотека успішного управлінця», яка містить вузькоспеціалізовані видання та використовується аспірантами і НПП. Апробація результатів досліджень відбувається на багатьох науково-практичних конференціях, у тому числі і на конференціях організованих кафедрою (<https://kaf-ma.tntu.edu.ua/materialy-provedenyh-kafedroyu-konferencij/>). У здобувачів є можливість публікувати результати досліджень у фахових наукових виданнях категорії «Б»: "Socio-Economic Problems and the State" (<http://surl.li/enbav>) та «Галицький економічний вісник» (<http://surl.li/enbaz>). Аспіранти приймають участь у процесах попередньої експертизи дисертацій у ТНТУ ім. І.Пулюя та інших ЗВО, що було підтверджено директором ННІ Економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» Краснокутської Н.С. у процесі відеозустрічі.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти відбувається за рахунок їх участі у міжнародних конференціях, однак публікації здобувачів у базах Scopus/WoS відсутні (<https://kaf-ma.tntu.edu.ua/naukova-robotaspirantiv>). Конкретних фактів реалізації академічної мобільності здобувачів у межах ОНП, яка акредитується не встановлено. У ТНТУ ім. І.Пулюя і безпосередньо на випусковій кафедрі, ведеться активна робота щодо реалізації міжнародних проєктів (<https://kaf-ma.tntu.edu.ua/akademichna-mobilnist>), однак здобувачі ОНП “Менеджмент” у них участі не беруть, тому ЕГ рекомендує залучати до міжнародних проєктів не лише НПП, а і здобувачів. У ЗВО розроблено та затверджено «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу та працівниками у ТНТУ»: <http://surl.li/embhx>), що свідчить про можливість реалізації права на міжнародну академічну мобільність здобувачами.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

ЕГ встановлено, що у ТНТУ ім. І.Пулюя наукові керівники аспірантів ОНП “Менеджмент” (Сороківська О., Мельник Л., Мариненко Н., Крамар І., Шерстюк Р., Дудкін П.) активно залучені до різних міжнародних дослідницьких проєктів (<https://kaf-ma.tntu.edu.ua/akademichna-mobilnist>). Також НПП приймає активну участь у виконанні НДР і залучає до цього процесу аспірантів. У відповідях на запит ЕГ було надано інформацію про реалізацію науковими керівниками та здобувачами таких НДР: 0117U004676 ВК 60-17 «Інноваційні, безпекові та ресурсні засади удосконалення управління підприємствами в умовах економічних реформ виробничої та соціогуманітарної сфер»; 0120U000131 ВК 65-20 «Управління розвитком науково-інноваційного потенціалу бізнес-структур в умовах трансформаційної економіки і переходу до сталого розвитку»; 0117U003209 ВК 61-17 «Дослідження сучасних управлінських технологій у системі публічного управління»; 0121U108510 ВК 67-21 «Теорія та методологія бухгалтерського обліку суб'єктів ринку в умовах цифрової економіки».

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у ТНТУ ім. І.Пулюя оприлюднено на сайті ЗВО, зокрема у “Положенні про організацію освітнього процесу в ТНТУ” (<http://surl.li/dnffr>), “Положенні про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ТНТУ” (<http://surl.li/eksyz>), “Положення про недопущення академічного плагіату в ТНТУ ім. І.Пулюя” (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=462>), “Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі та докторантурі ТНТУ ім. І.Пулюя” (<https://cutt.ly/W8TvNrz>). НПП, що забезпечують реалізацію ОНП та здобувачі ознайомлені з внутрішніми документами та інструкційними матеріалами, рекомендаціями МОН України щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових працях (<https://cutt.ly/78TZjLe>). Ознайомлення здобувачів із принципами доброчесності відбувається під час роботи з науковими керівниками при реалізації наукової складової ОНП та та всіма НПП під час реалізації освітньої складової. Питання дотримання вимог академічної доброчесності є предметом обговорень на засіданнях кафедри, вченій раді факультету, вченій раді університету (<https://cutt.ly/B8TZ3La>, <https://cutt.ly/q8TZHww>). ЗВО оприлюднює на офіційному сайті дисертації здобувачів ступеня доктора філософії (<https://elartu.tntu.edu.ua/handle/123456789/26>). Перевірка на плагіат дисертаційних робіт та наукових статей здобувачів і НПП здійснюється з використанням програмного продукту Unicheck (<https://cutt.ly/P8TZXgj>) відповідно до “Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ТНТУ ім. І.Пулюя”, “Положення про недопущення академічного плагіату в ТНТУ ім. І.Пулюя” (<https://cutt.ly/M8Tb52r>, <https://cutt.ly/38TnSA8>). У п.5.4 Положення (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=462>) зазначено, що відповідно до правил, встановлених ч.6 ст.6 Закону України “Про вищу освіту”, до захисту допускаються дисертації, виконані здобувачем наукового ступеня самостійно; виявлення в поданій до захисту дисертації академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня. ЕГ рекомендує більш активно проводити популяризацію доброчесності (семінари, вебінари, круглі столи) для протидії порушень принципів доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

У ТНТУ ім. І.Пулюя” сформовано сприятливе освітньо-наукове середовище для здійснення наукового пошуку, виконання дисертаційних робіт, а також набуття педагогічних умінь здобувачами ОНП. Темі дисертаційних робіт здобувачів є актуальними і корелюють з напрямками наукових досліджень наукових керівників. Аспіранти систематично долучаються до освітньо-наукової діяльності кафедри, приймають участь у написанні наукових статей, приймають участь у науково-дослідницьких темах тощо. У ЗВО створені відповідні умови щодо дотримання принципів академічної доброчесності, аспіранти та НПП усвідомлюють недопустимість плагіату під час виконання наукових досліджень та публікації їх результатів. ЗВО спроможний створити разові спеціалізовані вчені ради у межах ОНП “Менеджмент”.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

У ЗВО ведеться активна робота щодо реалізації міжнародних проєктів, однак здобувачі ОНП “Менеджмент” у них участі не беруть, тому ЕГ рекомендує систематично залучати до міжнародних проєктів не лише НПП, а і здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 10.2, 10.3, 10.5, 10.6. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритерієм 10.1 та 10.4, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОНП та освітньо-наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 10. Усі зазначені недоліки не є суттєвими.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов’язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов’язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Таблиця 1.pdf</i>	sb9AtucdijYJHBjFhXhZjFosn2oF9KyflpumkIz4CUw =
Додаток	<i>Таблиця 2.pdf</i>	hcqG6UqRXRsCeGNmRBNhoZbIGG2GBOSxH1o/U 9E+R1U=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Рудніченко Євгеній Миколайович

Члени експертної групи

Новак Інна Миколаївна

Торган Володимир Володимирович